Ministarstvo
finansija

2006 2026
DA JE VJEČNA CRNA GORA

Br: 01-02-041/26-26518/1

Podgorica, 5. 8. 2026.godine

Za: MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 22, Podgorica

gospodinu, Danilu Šaranoviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o eksplozivima za civilnu upotrebu

Veza: Vaš akt br. 13-040/26-36214 od 23.07.2026. godine i dopuna br. 040/26-36214 od 28.07.2026. godine

Poštovani gospodine Šaranoviću,

Povodom Predloga zakona o eksplozivima za civilnu upotrebu, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Predložena rješenja će direktno uticati na privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike koji proizvode, stavljaju na tržište, uvoze, distribuiraju, skladište, prevoze i koriste eksplozive i pirotehnička sredstva, kao i na organe državne uprave nadležne za unutrašnje poslove, poslove ekonomije, inspekcijski nadzor i druga povezana upravna postupanja. Posredno će uticati na građane, lokalne zajednice i krajnje korisnike, kroz povećanje nivoa bezbjednosti i smanjenje rizika od povreda, zloupotreba i štetnih posljedica po javni red i životnu sredinu.

Negativni i ograničavajući uticaji mogu se ogledati kroz troškove pribavljanja dozvola, ispunjavanja tehničkih i organizacionih uslova, sprovođenja procedura ocjenjivanja usaglašenosti, vođenja evidencija, obezbjeđenja identifikacije i sljedivosti, obuke kadra i usklađivanja poslovanja sa novim zahtjevima. U Izvještaju o analizi uticaja propisa se navodi da su navedene obaveze već propisane važećim rješenjem, tako da ovim zakonom ne dolazi do njihovog uvođenja, već se u tom dijelu zadržava postojeće stanje

Imajući u vidu da Ministarstvo unutrašnjih poslova predlaže zakon radi usklađivanja sa direktivama Evropske unije kojima se uređuje raspolaganje pirotehničkih sredstava i eksploziva za civilnu upotrebu na tržištu, smatramo da je od posebnog značaja da se obaveze definišu u skladu sa najboljom međunarodnom praksom. Pri tome je potrebno izbjeći uvođenje dodatnih zahtjeva i uslova koji nijesu izričito predviđeni relevantnim direktivama, a koji bi mogli predstavljati nepotrebno administrativno i finansijsko opterećenje za subjekte u ovom sektoru.

Uvidom u dostavljeni Predlog i Izvještaj o sprovedenoj analizi uticaja propisa, navedeno je da za sprovođenje predmetnog zakona ne proizilazi precizno kvantifikovan fiskalni efekat na budžet Crne Gore, budući da, kako se navodi u obrazloženju, predlog Zakona dominantno uređuje normativni, tehnički i upravno nadzorni okvir. Nadalje, navodi se da je moguće da će za sprovođenje pojedinih rješenja biti potrebna određena sredstva za podzakonsko normiranje, jačanje administrativnih kapaciteta, tehničko unapređenje sistema evidencija, razmjene podatala i tržišnog nadzora ali nije moguće precizno utvrditi njihov iznos.

S tim u vezi, Ministarstvo finansija ukazuje da će predmetni propisi, koji mogu imati fiskalni uticaj na budžet države, biti predmet posebnog razmatranja. Takođe, vezano za jačanje administartivnih kapaciteta ukazujemo na član 40 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti kojim se uređuje da ugovorene obaveze moraju biti usklađene sa planiranim i odobrenim sredstvima, kao i da je budžetski izvršilac odgovoran za zakonito korišćenje sredstava odobrenih potrošačkoj jedinici.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, u načelu nema primjedbi na Predlog zakona o eksplozivima za civilnu upotrebu, uz napomenu na neophodnost da sve eventualne obaveze koje se odnose na obezbjeđivanje finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore, budu usklađene sa sredstvima koja se planiraju godišnjim zakonom o budžetu i Srednjoročnim budžetskim okvirom institucijama nadležnim za njegovo sprovođenje.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Novica Vuković

Crna Gora
MINISTARSTVO FINANSIJA
PODGORICA

PREDLOG

ZAKON O EKSPLOZIVIMA ZA CIVILNU UPOTREBU*

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet
Član 1

Ovim zakonom propisuju se uslovi za proizvodnju, stavljanje u promet, nabavku, skladištenje i upotrebu eksploziva i pirotehničkih sredstava radi zaštite života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje ove djelatnosti.

Izuzeće
Član 2

Ovaj zakon ne primjenjuje se na eksplozive i municiju propisane zakonom kojim se uređuje oružje, kao ni na eksplozive i municiju namijenjene potrebama Vojske Crne Gore i organizacione jedinice organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove koja vrši policijske poslove (u daljem tekstu: policija).

Odredbe ovog zakona koje se odnose na pirotehnička sredstva ne primjenjuju se na:

1) pirotehnička sredstva namijenjena nekomercijalnoj upotrebi od strane Vojske Crne Gore, policije ili službi zaštite i spašavanja jedinica lokalne samouprave, u skladu sa domaćim zakonodavstvom;

2) pomorsku opremu u smislu Direktiva 2014/90/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 23. jula 2014. godine o pomorskoj opremi i stavljanju van snage Direktive Savjeta 96/98/EZ;

3) pirotehnička sredstva namijenjena za upotrebu u vazduhoplovnoj industriji;

4) kapisle za paljenje posebno projektovane za igračke u smislu Direktiva 2009/48/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. juna 2009. godine o bezbjednosti igračaka;

5) vatromet koji proizvodi proizvođač sa sjedištem u Crnoj Gori za sopstvenu upotrebu, ako je takva upotreba odobrena u skladu sa domaćim zakonodavstvom, isključivo na teritoriji Crne Gore.

Slobodno kretanje
Član 3

Crna Gora ne smije zabraniti, ograničavati niti spriječavati stavljanje na raspolaganje na tržištu eksploziva i pirotehničkih sredstava koji ispunjavaju zahtjeve u skladu sa ovim zakonom.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, na sajmovima, izložbama i prezentacijama u svrhu promocije pirotehničkih sredstava, Crna Gora ne sprječava izlaganje i upotrebu pirotehničkih sredstava koja ne ispunjavaju zahtjeve u skladu sa ovim zakonom, pod uslovom da je vidljivo istaknuto obilježje koje jasno označava naziv i datum predmetnog sajma, izložbe ili prezentacije, kao i da pirotehnička sredstva ne ispunjavaju zahtjeve u skladu sa ovim zakonom i da nijesu dostupna za prodaju dok ne budu usklađena sa tim zahtjevima.

Tokom sajmova, izložbi i prezentacija iz stava 2 ovog člana preduzimaju se odgovarajuće bezbjednosne mjere, u skladu sa ovim zakonom.

Crna Gora ne sprečava slobodu kretanja i upotrebe pirotehničkih sredstava koja se proizvode u svrhu istraživanja, razvoja i ispitivanja, a koja ne ispunjavaju zahtjeve u skladu sa ovim zakonom, pod uslovom da je vidljivo istaknuto obilježje koje jasno označava da ta pirotehnička sredstva ne ispunjavaju zahtjeve u skladu sa ovim zakonom i nijesu dostupna za drugu svrhu osim za potrebe istraživanja, razvoja i ispitivanja.

Upotreba rodno osjetljivog jezika
Član 4

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza
Član 5

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) **eksplozivi** su supstance i proizvodi koji se smatraju eksplozivima u preporukama Ujedinjenih nacija za prevoz opasnih materija i koji su u tim preporukama uvršteni u 1. klasu opasne materije;

2) **pirotehničko sredstvo** je svako sredstvo koje sadrži eksplozivne supstance ili eksplozivnu smjesu supstanci, projektovani da putem samoodrživih egzotermnih hemijskih reakcija proizvode toplotu, svjetlost, zvuk, gas ili dim, odnosno kombinaciju tih efekata;

3) **vatromet** je pirotehničko sredstvo namijenjeno za zabavu;

4) **pozorišna pirotehnička sredstva** su pirotehnička sredstva za upotrebu na unutrašnjoj ili spoljašnjoj pozornici, uključujući filmsku i televizijsku produkciju ili slično;

5) **pirotehnička sredstva za vozila** su komponente sigurnosnih uređaja u vozilima koji sadrže pirotehničke supstance za aktiviranje ovih ili drugih uređaja;

6) **municija** su projektili s pogonskim punjenjem ili bez njega, kao i prazno municija za upotrebu u prenosnom vatrenom oružju, drugom oružju i artiljeriji;

7) **bezbjednost** označava mjere sprečavanja nesreća i ublažavanje njihovih posljedica;

8) **javna bezbjednost** označava mjere sprečavanja korištenja eksploziva suprotno redu i zakonu;

9) **odobrenje** je odluka o dopuštanju planiranog prevoza eksploziva ili pirotehničkog sredstva;

10) **prevoz** podrazumijeva svako fizičko premještanje eksploziva, osim premještanja unutar jednog istog postrojenja;

11) **stavljanje na raspolaganje na tržištu** je svako obezbjeđivanje eksploziva za distribuciju ili upotrebu na tržištu u okviru komercijalne djelatnosti uz naknadu ili bez naknade, odnosno pirotehničkog sredstva za distribuciju, potrošnju ili upotrebu na tržištu u okviru komercijalne djelatnosti, uz naknadu ili bez naknade;

12) **stavljanje u promet** je svako prvo stavljanje na tržište eksploziva ili pirotehničkog sredstva na raspolaganje na tržištu;

13) **proizvođač** je privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik koje proizvodi eksploziv ili pirotehničko sredstvo ili koji posjeduje eksploziv ili pirotehničko sredstvo projektovano ili proizvedeno i stavlja ga na tržište, pod svojim imenom ili trgovačkom oznakom ili ga koristi za sopstvene potrebe;

14) **ovlašćeni zastupnik** je privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik sa sjedištem u Crnoj Gori koji je od proizvođača dobio pisano ovlašćenje da u njegovo ime preduzima određene poslove;

15) **uvoznik** je privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik koje je registrovano u Crnoj Gori i koji stavlja na tržište eksploziv ili pirotehničko sredstvo iz treće države;

16) **distributer** je privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik u lancu snabdijevanja, osim proizvođača i uvoznika, koji stavlja eksploziv ili pirotehničko sredstvo na raspolaganje na tržištu;

17) **privredni subjekat** je proizvođač, njegov ovlašćeni zastupnik sa sjedištem u Crnoj Gori, uvoznik, distributer, odnosno privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik koji se bavi skladištenjem, korištenjem, prevozom, uvozom, izvozom ili trgovinom eksploziva odnosno proizvođač, uvoznik i distributer pirotehničkog sredstva;

18) **tehnička specifikacija** je dokument kojim su propisani tehnički zahtjevi koje eksploziv i pirotehničko sredstvo moraju da ispunjavaju;

19) **usklađena norma** označava standard koji je usvojilo jedno od evropskih tijela za standardizaciju navedenih u Aneksu I Direktive 98/34/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 22. juna 1998. godine o utvrđivanju postupka za dostavljanje informacija u oblasti tehničkih standarda i propisa i pravila o uslugama informacionog društva, na osnovu zahtjeva koji je Evropska komisija (u daljem tekstu: Komisija) uputila u skladu sa članom 6 te directive;

20) **akreditacija** je potvrđivanje od strane nacionalnog akreditacionog tijela da tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti zadovoljava zahtjeve utvrđene usklađenim normama i kad je to primjenjivo neke druge dodatne zahtjeve, uključujući one zahtjeve utvrđene u odgovarajućim sektorskim programima za vršenje specifičnih poslova ocjenjivanja usaglašenosti;

21) **nacionalno akreditaciono** tijelo je jedino tijelo u državi članici koje vrši akreditaciju u skladu sa domaćim zakonodavstvom;

22) **ocjenjivanje usaglašenosti** je postupak kojim se utvrđuje jesu li ispunjeni bitni bezbjedonosni uslovi koji se odnose na eksploziv i pirotehničko sredstvo u skladu sa propisima Evropske unije;

23) **tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti** je tijelo koje obavlja poslove ocjenjivanja usaglašenosti, uključujući etaloniranje, ispitivanje, sertifikaciju i/ili kontrolisanje;

24) **opoziv** je svaka mjera usmjerena na postizanje vraćanja eksploziva i pirotehničkog sredstva koji je već stavljen na korišćenje krajnjem korisniku;

25) **povlačenje** znači svaku mjeru usmjerenu na sprečavanje da eksploziv i pirotehničko sredstvou lancu snabdijevanja bude stavljen na raspolaganje na tržištu.

26) **oznaka CE** je oznaka kojom proizvođač označava da je eksploziv ili pirotehničko sredstvo u skladu sa primjenjivim zahtjevima utvrđenima zakonodavstvom Evropske unije o usklađivanju kojima je predviđeno njeno stavljanje;

27) **lice sa posebnim stručnim znanjem** je lice koje ima potrebna stručna znanja i koje je na teritoriji Crne Gore ovlašćeno da rukuje i/ili koristi vatromet kategorije F3 I F4, pozorišna pirotehnička sredstva kategorije T2 i/ili druga pirotehnička sredstva kategorije P2;

28) **delaboracija** je postupak rastavljanja proizvoda punjenih eksplozivnim materijama na način da se eksplozivna materija odvaja od neeksplozivne materije, pri čemu se eksplozivna materija dalje prerađuje ili uništava na propisan način;

29) **neutralizacija** je hemijska promjena eksplozivne materije u neeksplozivnu materiju;

30) **reciklaža** je ponovna upotrba eksplozivnih supstanci u druge svrhe nakon vađenja eksplozivnih supstanci iz municije neeksplodiranih ubojitih sredstava;

31) **uništavanje eksploziva** podrazumijeva potpuno uništavanje eksploziva sagorijevanjem, detonacijom ili drugim postupcima;

32) **upotreba** je neposredno pripremanje i aktiviranje eksploziva;

33) **rukovanje** podrazumijeva radnje koje prilikom proizvodnje, ispitivanja, skladištenja, prometa i upotrebe eksploziva vrše fizička lica koja ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom;

34) **odgovorno lice** je fizičko lice u privrednom društvu, drugom pravnom licu ili kod preduzetnika koje je odgovorno za proces proizvodnje, ispitivanja, prometa i upotrebe eksploziva, u skladu sa ovim zakonom;

35) **skladištenje** podrazumijeva smještaj i čuvanje eksploziva u proizvodnim objektima i skladišnim objektima, priručnim skladištima i kontejnerima za skladištenje;

36) **proizvodni objekat** je ograđeni i kontrolisani objekat sa pripadajućim prostorom koji je namijenjen za proizvodnju eksploziva i izgrađen i opremljen tako da je obezbijeđena zaštita života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine;

37) **skladišni objekat** je ograđeni i kontrolisani objekat sa pripadajućim prostorom, koji je namijenjen skladištenju, utovaru ili istovaru eksploziva, izgrađen i opremljen tako da je obezbijeđena zaštita života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine;

38) **priručno skladište** je posebna prostorija u okviru prodajnog objekta oružja i municije ili prodajnog objekta pirotehničkih sredstava i služi za smještaj municije, lovačkog baruta, kapisli za lovačku municiju i pirotehničkih sredstava, čija ukupna količina baruta, uključujući i barut u municiji, ne može biti veća od 20 kg baruta ili 150 kg bruto pirotehničkih sredstava;

39) **kontejner za skladištenje** je tipsko prenosno skladište izrađeno za skladištenje eksploziva;

40) **UN broj** je četvorocifreni identifikacioni broj dodijeljen opasnoj supstanci ili sredstvu na osnovu UN modela propisa.

II. BEZBJEDNOSNE MJERE

Preventivne i zaštitne mjere
Član 6

Prilikom proizvodnje, ispitivanja, prometa, upotrebe, skladištenja, reciklaže, delaboracije, neutralizacije i uništavanja eksplozivna, privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici dužni su da se staraju o zaštiti života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine i da sprovode mjere utvrđene ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog zakona, kao i propisima kojima se uređuju zaštita i spašavanje, zaštita na radu, zdravstvena zaštita, zaštita životne sredine, planiranje i uređenje prostora i izgradnja objekata.

Način sprovođenja mjera iz stava 1 ovog člana uređuje se opštim aktom privrednog društva, drugog pravnog lica i preduzetnika.

Upoznavanje sa mjerama
Član 7

Privredna društva, druga pravna lica ili preduzetnici koji vrše proizvodnju, ispitivanje, promet, upotrebu, skladištenje, reciklažu, delaboraciju, neutralizaciju i uništavanje eksploziva dužni su da lica koja rukuju eksplozivima ili vrše druge radnje u vezi sa eksplozivima upoznaju sa mjerama utvrđenim aktom iz člana 6 stav 2 ovog zakona, kao i da ih osposobe za postupanje za slučaj tehničko-tehnološke nesreće ili drugog rizika, u smislu propisa o zaštiti i spašavanju.

Fizička i tehnička zaštita objekata

Član 8

Proizvodni objekti i skladišni objekti moraju da budu pod stalnom fizičkom i tehničkom zaštitom, u skladu sa posebnim zakonom.

Organizacija i kontrola propisanih mjera zaštite

Član 9

Privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici iz člana 7 ovog zakona dužni su da organizuju i kontrolišu sprovođenje propisanih mjera zaštite, u skladu sa zakonom.

Mjere u slučaju gubitka

Član 10

Privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici iz člana 7 ovog zakona dužni su da o gubitku ili krađi eksploziva odmah, a najkasnije u roku od jednog časa po saznanju, obavijeste organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove (u daljem tekstu: Ministarstvo) i policiju.

Zona opasnosti

Član 11

U zonama koje ugrožavaju proizvodni objekti i skladišni objekti ne može se odobriti izgradnja drugih objekata, osim onih koji služe bezbjednosti tih objekata.

Bezbjednosne mjere koje preduzima policija

Član 12

Policija može, u slučaju kršenja odredbi člana 72 st. 2, 4, 5 i 6 ovog zakona, ako se radi o ozbiljnim prijetnjama ili napadima na javnu bezbjednost usljed nedozvoljenog posjedovanja ili upotrebe eksploziva, preduzeti sve neophodne mjere u vezi sa prenosom eksploziva u cilju sprečavanja tog nedozvoljenog posjedovanja ili upotrebe.

Mjere iz stava 1 ovog člana moraju biti u skladu sa principom proporcionalnosti i ne smiju predstavljati sredstvo proizvoljne diskriminacije, niti prikrivenu restrikciju trgovine između država članica Evropske unije (u daljem tekstu: država članica)

U slučaju preduzimanja mjera iz stava 1 ovog člana policija je dužna je da o tome, bez odlaganja, obavijesti Komisiju.

Razmjena informacija

Član 13

Ministarstvo je dužno da stavi na raspolaganje drugim državama članicama i Komisiji ažurirane podatke o privrednim subjektima koji posjeduju dozvole ili odobrenja u skladu sa ovim zakonom.

Ministarstvo uspostavlja mrežu za razmjenu informacija u skladu sa članom 72 ovog zakona.

Ministarstvo je dužno da stavi na raspolaganje drugim državama članicama i Komisiji podatke o domaćim organima nadležnim za prosljeđivanje ili prijem informacija i za primjenu postupaka.

Za potrebe sprovođenja ovog zakona primjenjuje se Uredba Savjeta (EZ) br. 515/97 od 13. marta 1997. godine o uzajamnoj pomoći između administrativnih organa država članica i saradnji tih organa sa Komisijom radi obezbjeđivanja pravilne primjene carinskih i poljoprivrednih propisa a naročito njene odredbe o povjerljivosti.

III. USLOVI ZA PROIZVODNJU, PROMET, NABAVKU I UPOTREBU

1. Tehnički zahtjevi i postupci ocjenjivanja usaglašenosti

Pretpostavka usaglašenosti eksploziva, pirotehničkih sredstava i tehnički zahtjevi
Član 14

Za eksplozive i pirotehnička sredstva koji su u skladu s usklađenim normama ili dijelom usklađenih normi na koje su upućivanja objavljena u "Službenom listu Evropske unije" smatraju se da su u skladu s bitnim bezbjednosnim zahtjevima koji su obuhvaćeni navedenim normama ili dijelom tih normi.

Tehnički zahtjevi i postupci za ocjenjivanje usaglašenosti, kao i znakovi i način označavanja eksploziva i pirotehničkih sredstava utvrđuju se tehničkim propisom koji donosi Ministarstvo, po prethodno pribavljenom mišljenju organa državne uprave nadležnog za poslove ekonomije.

Postupak ocjenjivanja usaglašenosti
Član 15

Za ocjenjivanje usaglašenosti eksploziva i pirotehničkih sredstava proizvođač se pridržava jednog od sljedećih postupaka:

1) EU ispitivanje tipa (modul B) i, po izboru proizvođača, jednog od sljedećeg:

- usklađenost tipa na osnovu unutrašnje kontrole proizvodnje i nadziranih provjera proizvoda u nasumično odabranim intervalima (modul C2),
- usklađenost tipa na osnovu obezbjeđenja kvaliteta postupka proizvodnje (modul D),
- usklađenost tipa na osnovu obezbjeđenja kvaliteta proizvoda (modul E),
- usklađenost tipa na osnovu provjere proizvoda (modul F) samo za eksplozive;

2) usklađenost na osnovu pojedinačne provjere (modul G);

3) usklađenost koja se zasniva na potpunom obezbjeđenju kvaliteta (modul H) u onoj mjeri u kojoj se to odnosi na pirotehnička sredstva za vatromete razreda F4 - samo za pirotehnička sredstva.

EU izjava o usklađenosti
Član 16

Potvrđivanje da eksploziv i pirotehničko sredstvo ispunjavaju bitne bezbjedonosne uslove vrši se izdavanjem EU izjave o usklađenosti.

EU izjava o usklađenosti se izdaje na jeziku koji zahtijeva država u kojoj je eksploziv i pirotehničko sredstvostavljen na tržište ili na čijem je tržištu stavljen na raspolaganje.

Sastavljanjem EU izjave o usklađenosti, proizvođač preuzima odgovornost za usklađenost proizvedenog eksploziva i pirotehničkog sredstva.

Ako se na eksploziv, odnosno pirotehničko sredstvo primjenjuje više od jednog akta Evropske unije koji zahtijevaju EU izjavu o usklađenosti, sastavlja se jedna EU izjava o usklađenosti koja se odnosi na sve te akte, pri čemu ta izjava sadrži identifikaciju tih akata, uključujući pozivanje na njihovo objavljivanje.

Izgled EU izjave o usklađenosti Ministarstvo objavljuje na svojoj internet stranici.

Opšta načela za znak "CE"
Član 17

Za znak CE koji se stavlja na eksploziv ili pirotehničko sredstvo važe ista opšta načela utvrđena članom 30 Uredba (EZ) br. 765/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta od 9. jula 2008. godine o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i nadzor tržišta u vezi sa stavljanjem proizvoda na tržište i o stavljanju van snage Uredbe (EEZ) br. 339/93

Pravila i uslovi za stavljanje znaka "CE"
Član 18

Znak "CE" na eksplozivu ili pirotehičkom sredstvu mora biti vidljiv, čitljiv i neizbrisiv, a ako to nije moguće ili nije zagarantovano zbog same prirode eksploziva ili pirotehničkog sredstva, taj znak mora biti stavljen na ambalažu i na popratne dokumente.

Znak "CE" stavlja se prije nego što se eksploziv ili pirotehičko sredstvo stavi na tržište.

Znak "CE" stavlja se poslije identifikacionog broj prijavljenog tijela ako je to tijelo uključeno u fazu kontrole proizvodnje eksploziva ili pirotehičkog sredstvo, pri čemu identifikacioni broj prijavljenog tijela stavlja samo tijelo ili proizvođač, odnosno njegov ovlašćeni zastupnik prema uputstvima tog tijela.

Nakon znaka "CE" i, po potrebi, identifikacionog broja prijavljenog tijela može se staviti bilo koja druga oznaka kojom se označava poseban rizik ili upotreba.

U slučajevima proizvodnje eksploziva proizvedenih za sopstvene potrebe, eksploziva koji se prevoze i isporučuju nezapakovani ili u mobilnim jedinicama za proizvodnju eksploziva koje se direktno ispuštaju u bušotinu i eksploziva proizvedenih na mjestu upotrebe koji se upotrebljavaju odmah nakon što su proizvedeni (proizvodnja na licu mjesta), znak "CE" stavlja se na popratne dokumente.

Crna Gora oslanja se na postojeći mehanizam kako bi obezbijedila pravilnu primjenu sistema pravila za stavljanje znaka "CE" i preduzimanje odgovarajuće radnje u slučaju zloupotrebe tog znaka.

Obavještenje
Član 19

Organ državne uprave nadležan za poslove ekonomije obavještava Komisiju i druge države članice o tijelima ovlašćenim za sprovođenje poslova ocenjivanja usaglašenosti od strane trećih lica u skladu sa ovim zakonom.

Tijela koja sprovode prijavljivanje
Član 20

Organ državne uprave nadležan za poslove ekonomije imenuje tijelo koje sprovodi prijavljivanje koje je nadležno za utvrđivanje i sprovođenje postupaka potrebnih za ocjenjivanje i prijavljivanje tijela za ocjenjivanje usklađenosti i nadzor nad prijavljenim tijelima, uključujući usklađenost sa članom 25 ovog zakona.

Zahtjevi u vezi s tijelom koje sprovodi prijavljivanje
Član 21

Tijelo koje sprovodi prijavljivanje mora biti uspostavljeno tako da ne dolazi do sukoba interesa sa tijelima za ocjenjivanje usaglašenosti.

Tijelo koje sprovodi prijavljivanje mora biti organizovano tako da objektivno i nepristrasno vrši svoje zadatke.

Tijelo koje sprovodi prijavljivanje mora biti organizovano tako da svaku odluku koja se odnosi na prijavljivanje tijela za ocjenjivanje usaglašenosti donose lica koja su različita od lica koja sprovode ocjenjivanje.

Tijelo koje sprovodi prijavljivanje ne može nuditi niti obavljati aktivnosti koje obavljaju tijela za ocjenjivanje usaglašenosti, kao ni usluge savjetovanja na tržišnoj ili konkurentskoj osnovi.

Tijelo koje sprovodi prijavljivanje dužno je da štiti tajnost prikupljenih podataka.

Tijelo koje sprovodi prijavljivanje mora imati dovoljan broj stručnih lica za ispravno izvršavanje svojih zadataka.

Obaveze tijela koje sprovodi prijavljivanje
Član 22

Tijelo koje sprovodi prijavljivanje obavještava Komisiju o svojim postupcima za ocjenjivanje i prijavljivanje tijela za ocjenjivanje usaglašenosti, praćenju prijavljenih tijela i svim promjenama.

Zahtjevi u vezi sa prijavljenim tijelima
Član 23

Za potrebe prijave, tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti mora ispunjavati zahtjeve iz st. 2 do 15 ovog člana.

Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti mora biti osnovano u skladu sa domaćim propisima i mora imati svojstvo pravnog lica.

Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti ne smije biti povezano sa eksplozivom ili pirotehničkim sredstvom koje ocjenjuje.

Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti, njegovi organi upravljanja i lica odgovorna za sprovođenje aktivnosti ocjenjivanja usaglašenosti ne smiju biti projektant, proizvođač, dobavljač, instalater, kupac, vlasnik, korisnik ili održavalac eksploziva ili pirotehničkih sredstava koje ocjenjuju, niti ovlašćeni predstavnik bilo koje od tih strana, pri čemu ovo ne isključuje upotrebu ocijenjenih eksploziva ili pirotehničkih proizvoda koji su neophodni za rad tijela za ocjenjivanje usaglašenosti, niti upotrebu eksploziva ili pirotehničkih sredstava za ličnu upotrebu.

Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti, njegovi organi upravljanja i lica odgovorna za sprovođenje aktivnosti ocjenjivanja usaglašenosti ne smiju biti neposredno uključeni u projektovanje, proizvodnju ili izgradnju, stavljanje na tržište, instalaciju, upotrebu ili održavanje eksploziva ili pirotehničkih proizvoda, niti smiju zastupati strane uključene u te aktivnosti, ne smiju se baviti bilo kojom djelatnošću koja može dovesti u pitanje njihovu nezavisnost u procjeni ili integritet u vezi sa aktivnostima ocjenjivanja usaglašenosti za koje su prijavljeni, a naročito konsultantskim uslugama.

Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti obezbjeđuje da aktivnosti njegovih podružnica ili podugovarača ne utiču na povjerljivost, objektivnost ili nepristrasnost njihovih aktivnosti ocjenjivanja usaglašenosti.

Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti i njegovi zaposleni sprovode aktivnosti ocjenjivanja usaglašenosti sa najvišim stepenom profesionalnog integriteta i potrebnom tehničkom stručnošću u odgovarajućoj oblasti i moraju biti oslobođeni svakog pritiska i podsticaja, naročito finansijskog, koji bi mogao uticati na njihovu procjenu ili rezultate njihovih aktivnosti, posebno u odnosu na lica ili grupe lica koja imaju interes u rezultatima tih aktivnosti.

Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti mora biti u mogućnosti da obavlja sve zadatke ocjenjivanja usaglašenosti koji su mu dodijeljeni u skladu sa relevantnim postupcima ocjenjivanja usaglašenosti i za koje je prijavljeno, bez obzira na to da li te zadatke obavlja samo ili u njegovo ime i pod njegovom odgovornošću.

U svakom trenutku i za svaki postupak ocjenjivanja usaglašenosti, kao i za svaku vrstu ili kategoriju eksploziva ili pirotehničkih sredstava za koje je prijavljeno, tijelo mora imati:

1) lica sa tehničkim znanjem i dovoljnim i odgovarajućim iskustvom za obavljanje zadataka;

2) opise procedura u skladu sa kojima se sprovodi ocjenjivanje usaglašenosti, čime se obezbjeđuje transparentnost i mogućnost ponovljivosti tih procedura, i odgovarajuće politike i procedure koje razlikuju zadatke koje obavlja kao prijavljeno tijelo od drugih aktivnosti;

3) procedure za sprovođenje aktivnosti koje uzimaju u obzir veličinu privrednog subjekta, sektor u kojem posluje, njegovu strukturu, stepen složenosti tehnologije proizvoda i masovni ili serijski karakter proizvodnog procesa.

Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti mora imati potrebna sredstva za obavljanje tehničkih i administrativnih zadataka povezanih sa aktivnostima ocjenjivanja usaglašenosti na odgovarajući način, kao i pristup potrebnoj opremi ili postrojenjima.

Lice odgovorno za sprovođenje aktivnosti ocjenjivanja usaglašenosti mora imati:

1) odgovarajuće tehničko i stručno obrazovanje koje obuhvata sve aktivnosti za koje je tijelo prijavljeno;

2) zadovoljavajuće poznavanje zahtjeva ocjenjivanja koje sprovodi i odgovarajuća ovlašćenja za njihovo sprovođenje;

3) odgovarajuće poznavanje i razumijevanje osnovnih bezbjednosnih zahtjeva, primjenjivih usklađnih normi i relevantnih odredbi zakonodavstva Evropske unije i domaćeg zakonodavstva;

4) sposobnost izrade sertifikata, evidencija i izvještaja kojima se potvrđuje da su ocjenjivanja sprovedena.

Nepristrasnost tijela za ocjenjivanje usaglašenosti, njegovih organa upravljanja i zaposlenih mora biti obezbijeđena, pri čemu naknada lica u organima upravljanja i zaposlenih ne smije zavisiti od broja sprovedenih ocjenjivanja niti od rezultata tih ocjenjivanja.

Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti mora imati osiguranje od odgovornosti, osim ako odgovornost preuzima Crna Gora u skladu sa domaćim zakonodavstvom ili ako je nadležni organ neposredno odgovoran za ocjenjivanje usaglašenosti.

Zaposleni u tijelu za ocjenjivanje usaglašenosti dužni su da čuvaju profesionalnu tajnu u vezi sa svim informacijama do kojih dođu prilikom obavljanja svojih zadataka u skladu sa relevantnim postupcima ocjenjivanja usaglašenosti ili bilo kojom odredbom domaćeg zakonodavstva kojom se oni sprovode, osim u odnosu na nadležne organe države u kojoj obavljaju svoje aktivnosti, a prava svojine mora biti zaštićena.

Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti učestvuje ili obezbjeđuje da lica odgovorna za sprovođenje aktivnosti ocjenjivanja usaglašenosti budu informisana o relevantnim aktivnostima standardizacije i aktivnostima koordinacione grupe prijavljenih tijela uspostavljene u skladu sa relevantnim zakonodavstvom Evropske unije, i da primjenjuju kao opšte smjernice administrativne odluke i dokumenta koja su rezultat rada te grupe.

Pretpostavka usaglašenosti tijela za ocjenjivanje usaglašenosti

Član 24

Ako tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti dokaže svoju usaglašenost sa kriterijumima utvrđenim u relevantnim usklađenim normama ili njihovim dijelovima, čije su reference

objavljene u "Službenom listu Evropske unije", smatraće se da ispunjava zahtjeve propisane članom 23 ovog zakona, u mjeri u kojoj te usklađene norme obuhvataju te zahtjeve.

Zaključivanje ugovora sa podugovaračem ili njegovom podružnicom
Član 25

Ako prijavljeno tijelo za određene zadatke u vezi sa ocjenjivanjem usaglašenosti zaključuje ugovor sa podugovaračem ili te zadatke obavlja njegova podružnica, dužno je da obezbijedi da podugovarač ili podružnica ispunjava zahtjeve iz člana 23 ovog zakona i o tome obavještava tijelo koje sprovodi prijavljivanje.

Prijavljeno tijelo iz stava 1 ovog člana snosi punu odgovornost za zadatke koje obavljaju podugovarači ili podružnice, bez obzira na to gdje su oni osnovani.

Aktivnosti se mogu povjeriti podugovaraču ili obavljati putem podružnice samo uz saglasnost klijenta.

Prijavljeno tijelo dužno je da tijelu koje sprovodi prijavljivanje stavi na raspolaganje relevantnu dokumentaciju koja se odnosi na ocjenu kvalifikacija podugovarača ili podružnice, kao i na poslove koje su oni obavili u okviru odgovarajućih postupaka ocjenjivanja usaglašenosti.

Zahtjev za prijavu
Član 26

Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti osnovano u Crnoj Gori podnosi zahtjev za prijavu tijelu koje sprovodi prijavljivanje u Crnoj Gori.

Uz zahtjev za prijavu prilaže se opis aktivnosti ocjenjivanja usaglašenosti, modul ili module ocjenjivanja usaglašenosti, kao i eksploziv i pirotehničke proizvode za koje tijelo smatra da je kompetentno, i, ako je dostupna, akreditaciona potvrda izdata od strane nacionalnog akreditacionog tijela kojom se potvrđuje da tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti ispunjava zahtjeve propisane članom 23 ovog zakona.

Ako navedeno tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti ne može da dostavi akreditacionu potvrdu, dužno je da tijelu koje sprovodi prijavljivanje dostavi svu dokumentaciju neophodnu za provjeru, priznavanje i redovno praćenje njegovog ispunjavanja zahtjeva propisanih članom 23 ovog zakona.

Postupak prijavljivanja
Član 27

Tijelo koje sprovodi prijavljivanje može prijaviti samo tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti koje ispunjava zahtjeve propisane u članu 23 ovog zakona.

Tijelo koje sprovodi prijavljivanje obavještava Komisiju i druge države članice putem elektronskog alata za prijavljivanje koji je razvila i kojim upravlja Komisija, o prijavljivanju u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Prijavljivanje sadrži potpune informacije o aktivnostima ocjenjivanja usaglašenosti, modulu ili modulima ocjenjivanja usaglašenosti, kao i o određenom eksplozivu ili eksplozivima, odnosno pirotehničkom sredstvu ili pirotehničkim sredstvima na koje se odnosi, uključujući i odgovarajuću potvrdu o osposobljenosti.

Kada se prijavljivanje ne zasniva na akreditacionoj potvrdi iz člana 26 stav 2 ovog zakona, tijelo koje sprovodi prijavljivanje dostavlja Komisiji i drugim državama članicama dokumentovane dokaze o osposobljenosti tijela za ocjenjivanje usaglašenosti, kao i o

uspostavljenim aranžmanima koji obezbjeđuju da to tijelo bude predmet redovnog nadzora i da kontinuirano ispunjava zahtjeve iz člana 23 ovog zakona.

Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti može obavljati aktivnosti prijavljenog tijela, ako ni Komisija ni druge države članice ne ulože prigovor u roku od dvije sedmice od notifikacije kada se koristi akreditaciona potvrda iz člana 26 stav 2 ovog zakona, odnosno u roku od dva mjeseca kada se ta potvrda ne koristi. Samo takvo tijelo smatra se prijavljenim tijelom u smislu ovog zakona.

Tijelo koje sprovodi prijavljivanje obavještava Komisiju i druge države članice o svim naknadnim relevantnim promjenama u vezi sa prijavljivanjem.

Izmjene u prijavama
Član 28

Kada tijelo koje sprovodi prijavljivanje utvrdi ili bude obaviješteno da prijavljeno tijelo više ne ispunjava zahtjeve propisane članom 23 ovog zakona ili da ne izvršava svoje obaveze, tijelo koje sprovodi prijavljivanje će, u zavisnosti od težine neispunjavanja tih zahtjeva ili obaveza, ograničiti, suspendovati ili povući prijavu, o čemu će, bez odlaganja, obavijestiti Komisiju i druge države članice.

U slučaju ograničenja, suspenzije ili povlačenja prijave ili kada prijavljeno tijelo prestane sa radom, tijelo koje sprovodi prijavljivanje preduzeće odgovarajuće mjere kako bi se obezbijedilo da predmeti tog tijela budu obrađeni od strane drugog prijavljenog tijela ili da budu dostupni, na njihov zahtjev, tijelu koje sprovodi prijavljivanje i inspekciji nadležnoj za eksploziv i pirotehnička sredstva.

Osporavanje stručnosti prijavljenog tijela
Člana 29

Crna Gora će, na zahtjev Komisije, dostaviti sve informacije koje se odnose na osnov za prijavu ili održavanje stručnosti predmetnog prijavljenog tijela.

Poslovne obaveze prijavljenih tijela
Član 30

Ocjenjivanje usaglašenosti vrši se na proporcionalan način, kako bi se izbjeglo nepotrebno opterećenje za privredne subjekte, a tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti svoje aktivnosti obavlja uz dužno uvažavanje veličine privrednog društva, sektora u kojem ono posluje, njegove strukture, stepena složenosti tehnologije predmetnog proizvoda, kao i masovnog ili serijskog karaktera proizvodnog procesa, uz istovremeno poštovanje zahtijevanog stepena strogoće i nivoa zaštite potrebnih za obezbjeđivanje usklađenosti eksploziva ili pirotehničkih sredstava sa zahtjevima propisanim ovim zakonom.

Prijavljena tijela koja vrše ocjenjivanje usaglašenosti dodjeljuju registarske brojeve kojima se identifikuju pirotehnička sredstva koja su predmet ocjenjivanja usaglašenosti i njihovi proizvođači i vode registar registarskih brojeva pirotehničkih sredstava za koja su izdala sertifikate.

Ako utvrdi da proizvođač ne ispunjava osnovne zahtjeve bezbjednosti ili odgovarajuće usklađene norme ili druge tehničke specifikacije, prijavljeno tijelo zahtijeva od proizvođača da preduzme odgovarajuće korektivne mjere i ne izdaje sertifikat o usaglašenosti.

Ako tokom kontrole nad usaglašenošću nakon izdavanja sertifikata utvrdi da pirotehničko sredstvo više nije usklađeno, tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti zahtijeva od proizvođača da preduzme odgovarajuće korektivne mjere i, po potrebi, suspenduje ili povlači sertifikat.

Ako korektivne mjere nijesu preduzete ili ne ostvaruju potreban efekat, prijavljenopr tijelo, shodno slučaju, ograničava, suspenduje ili povlači sve sertifikate koje je izdalo.

Žalba protiv odluka prijavljenog tijela
Član 31

Protiv odluke prijavljenog tijela donijete u postupku ocjenjivanja usklađenosti može se izjaviti žalba, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravni postupak.

Obaveze prijavljenih tijela u pogledu informisanja
Član 32

Prijavljeno tijelo obavještava domaće tijelo koje sprovodi prijavljivanje o:
1) svakom odbijanju, ograničenju, suspenziji ili povlačenju sertifikata;
2) svim okolnostima koje utiču na obim ili uslove njihove prijave;
3) svakom zahtjevu za dostavljanje informacija koji su dobili od inspekcije nadležne za eksploziv i pirotehnička sredstva u vezi sa aktivnostima ocjenjivanja usklađenosti;
4) na zahtjev, aktivnostima ocjenjivanja usklađenosti koje su preduzeli u okviru svoje prijave i svim drugim aktivnostima koje obavljaju, uključujući prekogranične aktivnosti i podugovaranje.

Prijavljeno tijelo dostavlja drugim tijelima prijavljenim u skladu sa pravom Evropske unije i koja obavljaju slične aktivnosti ocjenjivanja usklađenosti za iste eksplozive i pirotehnička sredstva relevantne informacije o pitanjima koja se odnose na negativne, a na zahtjev i pozitivne rezultate ocjenjivanja usklađenosti.

Koordinacija prijavljenih tijela
Član 33

Tijelo koje sprovodi prijavljivanje obezbjeđuje da prijavljeno tijelo učestvuje u radu resorne grupe prijavljenih tijel, bilo direktno ili preko svojih predstavnika koje to tijelo odredi.

Usklađeni eksplozivi i pirotehnička sredstva koji predstavljaju rizik
Član 34

Kada nadležni organ, nakon sprovedene ocjene u skladu sa članom 36 stav 1 ovog zakona, utvrdi da eksploziv, iako je usklađen sa tehničkim zahtjevima, ipak predstavlja rizik po zdravlje ili bezbjednost ljudi, imovinu ili životnu sredinu, nalaže relevantnom privrednom subjektu da preduzme sve odgovarajuće mjere kako bi obezbijedio da predmetni eksplozivi i pirotehnička sredstva, kada se stavljaju na tržište, više ne predstavljaju taj rizik, odnosno da ih povuče sa tržišta ili opozove u razumnom roku, srazmjernom prirodi rizika, kako može biti propisano.

Privredni subjekt obezbjeđuje preduzimanje korektivnih mjera u odnosu na sve eksplozive i pirotehnička sredstva na koja se odnose utvrđene nepravilnosti, a koja je stavio na tržište Evropske unije.

Ministarstvo, bez odlaganja, obavještava Komisiju i druge države članice o postojanju rizika iz stava 1 ovog člana, a to obavještenje sadrži sve raspoložive detalje, a naročito podatke neophodne za identifikaciju predmetnih eksploziva i pirotehničkih sredstava, njihovog porijekla i lanca snabdijevanja, prirode postojećeg rizika, kao i prirode i trajanja preduzetih nacionalnih mjera.

Formalna neusklađenost
Član 35

Ministarstvo nalaže privrednom subjektu da otkloni neusklađenost kada utvrdi da:
1) znak "CE" nije stavljen;
2) identifikacioni broj prijavljenog tijela nije stavljen u skladu sa članom 18 ovog zakona, u

slučaju kada je to tijelo uključeno u fazu kontrole proizvodnje;
3) EU izjava o usklađenosti nije sačinjena;
4) EU izjava o usklađenosti nije pravilno sačinjena;
5) tehnička dokumentacija nije dostupna ili je nepotpuna;
6) informacije iz člana 46 stav 5 ili člana 67 stav 4 ovog zakona nedostaju, netačne su ili nepotpune;
7) bilo koji drugi zahtjev iz člana 46 ili člana 67 ovog zakona nije ispunjen.

Ako neusklađenost iz stava 1 ovog člana i dalje postoji, Ministarstvo preduzima sve odgovarajuće mjere radi ograničavanja ili zabrane stavljanja eksploziva na tržište, ili radi obezbjeđenja njegovog opoziva ili povlačenja sa tržišta.

Postupanje sa eksplozivima i pirotehničkim sredstvima koji predstavljaju rizik

Član 36

Kada inspekcija nadležna za eksplozive i pirotehnička sredstva ima dovoljno razloga da vjeruje da eksploziv ili pirotehničko sredstvo predstavlja rizik po zdravlje ili bezbjednost ljudi, imovinu ili životnu sredinu, dužna je da procijeni da li taj eksploziv ili pirotehničko sredstvo ispunjava sve zahtjeve propisane ovim zakonom, a privredni subjekti su dužni da, po potrebi, sarađuju sa inspekcijom nadležnom za eksplozive i pirotehnička sredstva u tu svrhu.

Ako u toku procjene iz stava 1 ovog člana inspekcija nadležna za eksplozive i pirotehnička sredstva utvrdi da eksploziv ili pirotehničko sredstvo ne ispunjava zahtjeve propisane ovim zakonom, bez odlaganja, će zahtijevati od odgovarajućeg privrednog subjekta da preduzme sve odgovarajuće korektivne mjere kako bi se eksploziv ili pirotehničko sredstvo uskladilo sa tim zahtjevima, ili da ga povuče sa tržišta ili opozove u razumnom roku koji odredi inspekcija nadležna za eksplozive i pirotehnička sredstva, uzimajući u obzir prirodu rizika.

O okolnostima iz stava 2 ovog člana inspekcija nadležna za eksplozive i pirotehnička sredstva obaviještava tijelo koje sprovodi prijavljivanje.

Na mjere iz stava 2 ovog člana primjenjuju se odredbe člana 18 Uredba (EU) 2019/1020 Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. juna 2019. godine o nadzoru tržišta i usklađenosti proizvoda i o izmjeni Direktive 2004/42/EZ i uredbi (EZ) br. 765/2008 i (EU) br. 305/2011.

Ako inspekcija nadležna za eksplozive i pirotehnička sredstva smatra da neusklađenost nije ograničena na teritoriju Crne Gore, obavijestiće Komisiju i druge države članice o rezultatima procjene i mjerama koje su zahtijevali od privrednog subjekta.

Privredni subjekt obezbjeđuje da se odgovarajuće korektivne mjere preduzmu u odnosu na sve eksplozive i pirotehnička sredstva koja je stavio na raspolaganje na tržištu Evropske unije.

Ako privredni subjekt ne preduzme odgovarajuće korektivne mjere u roku iz stava 2 ovog člana, inspekcija nadležna za eksplozive i pirotehnička sredstva preduzima sve odgovarajuće privremene mjere kako bi zabranila ili ograničila stavljanje na raspolaganje eksploziva ili pirotehničkog sredstva na tržištu Crne Gore, ili da ih povuče sa tržišta ili opozove.

Inspekcija nadležna za eksplozive i pirotehnička sredstva bez odlaganja, obavještava Komisiju i druge države članice o mjerama iz stava 7 ovog člana.

Informacije iz stave 8 ovog člana obuhvataju sve dostupne detalje, naročito podatke neophodne za identifikaciju neusklađenog eksploziva ili pirotehničkog sredstva, njegovo porijeklo, prirodu navodne neusklađenosti i uključenog rizika, kao i prirodu i trajanje preduzetih mjera iz st. 2 i 7 ovog člana, a posebno se navodi da li je neusklađenost posljedica:

1) toga što eksploziv ili pirotehničko sredstvo ne ispunjava zahtjeve u pogledu zdravlja ili bezbjednosti, odnosno zahtjeve za zaštitu životne sredine ili imovine; ili

2) nedostataka u usklađenim normama iz člana 14 ovog zakona koji se odnose na pretpostavku usklađenosti.

Kada Ministarstvo primi informacije od druge države članice u skladu sa st. 4 i 5 ovog člana, bez odlaganja obavještava Komisiju i druge države članice o svim preduzetim mjerama i svim dodatnim informacijama kojima raspolaže u vezi sa neusklađenošću predmetnog eksploziva ili pirotehničkog sredstva, kao i, u slučaju neslaganja sa preduzetim mjerama iz st. 2 i 7 ovog člana, o svojim primjedbama.

Ako nijedan nadležni organ niti Komisija ne uloži prigovor na privremenu mjeru koju je preduzeo nadležni organ u roku od tri mjeseca od prijema informacija iz stave 8 ovog člana, smatra se da je ta mjera opravdana.

Nadležni organ obezbjeđuje da se, bez odlaganja, preduzmu odgovarajuće mjere, kao što je povlačenje eksploziva ili pirotehničkog sredstva sa tržišta.

Postupak zaštite na nivou Evropske unije
Član 37

Ministarstvo preduzima neophodne mjere kako bi obezbijedilo da neusklađeni eksploziv ili pirotheničko sredstvo bude povučeno sa tržišta i o tome obavještava Komisiju.

Ako se mjera iz stava 1 ovog člana smatra neopravdanom, Ministarstvo će povući tu mjeru.

Uzimanje uzoraka
Član 38

Ministarstvo može uzimati uzorke eksploziva koje su u prometu, radi provjeravanja usaglašenosti sa tehničkim zahtjevima.

Ako postoji sumnja da bi dalja upotreba eksploziva mogla ugroziti život, zdravlje i bezbjednost ljudi, životinja i biljaka, životnu sredinu i imovinu, Ministarstvo će, do ocjenjivanja usaglašenosti, privremeno zabraniti promet i upotrebu eksploziva.

Ako uzeti uzorak ne odgovara propisanim tehničkim zahtjevima, Ministarstvo će zabraniti promet i upotrebu eksploziva, a privredni subjekat je dužan da ih uništi ili vrati proizvođaču.

Provjeru usaglašenosti iz stava 1 ovog člana vrši tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti, a troškove provjere usaglašenosti snosi privredni subjekat, ako se utvrdi da uzorak ne odgovara propisanim tehničkim zahtjevima, odnosno Ministarstvo ako uzorak odgovara propisanim tehničkim zahtjevima.

Zapljena
Član 39

Policija preduzima potrebne mjere radi omogućavanja nadležnim organima da oduzmu svaki eksploziv, ako postoji dovoljno dokaza da će taj eksploziv biti protivpravno nabavljen, upotrijebljen ili stavljen u promet.

Ambalaža za pakovanje
Član 40

Eksplozivi i pirotehnička sredstva se mogu stavljati u promet, prevoziti i upotrebljavati samo u originalnom pakovanju, koje je ispitano i obilježeno oznakama u skladu sa propisima o prevozu opasnih materija.

Pored oznaka iz stava 1 ovog člana, na ambalaži se moraju nalaziti i sljedeći podaci:

- datum proizvodnje i rok upotrebe eksploziva;
- uputstvo za upotrebu;
- posebna upozorenja, ako ih ima; i
- oznaka razreda za pirotehničko sredstvo.

2. Rukovanje

Uslovi za rukovanje eksplozivom
Član 41

Eksplozivom može da rukuje fizičko lice:

- koje je navršilo 18 godina života;
- koje pravosnažnom odlukom nije osuđeno za krivično djelo koje se goni po službenoj dužnosti, osim za krivična djela protiv bezbjednosti javnog saobraćaja;
- protiv koga se ne vodi krivični postupak za krivična djela protiv života i tijela, ustavnog uređenja i bezbjednosti Crne Gore, čovječnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom, opšte sigurnosti i imovine, imovine i javnog reda i mira;
- koje u posljednje tri godine nije pravosnažnom odlukom kažnjeno za prekršaj protiv javnog reda i mira sa elementima nasilja;
- koje ima zdravstvenu sposobnost za rukovanje eksplozivom; i
- koje je stručno osposobljeno za rukovanje eksplozivom.

Zdravstvena sposobnost za rukovanje eksplozivom dokazuje se na osnovu uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti, koje izdaje zdravstvena ustanova.

Obrazovanje i stručno osposobljavanje iz stava 1 alineja 6 ovog člana sprovodi organizator obrazovanja, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast obrazovanja.

Obrazovanje i stručno osposobljavanje iz stava 1 alineja 6 ovog člana sprovodi se po programu obrazovanja, u skladu sa propisima kojima se uređuje obrazovanje odraslih.

3. Proizvodnja

Definicija
Član 42

Proizvodnja eksploziva, u smislu ovog zakona, je proces koji obuhvata smještaj sirovina eksplozivnog karaktera, izradu, preradu, doradu, unutrašnji transport i skladištenje gotovih proizvoda eksplozivnog karaktera kod proizvođača.

Dozvola za proizvodnju
Član 43

Proizvodnjom eksploziva mogu se baviti privredna društva koja su registrovana za obavljanje te djelatnosti i koja imaju dozvolu za proizvodnju eksploziva.

Dozvola iz stava 1 ovog člana može da sadrži dodatne mjere radi zaštite života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine.

Uslovi za proizvodnju
Član 44

Proizvođač mora da ima:

- odgovorno lice;
- lica koja će rukovati eksplozivom prilikom proizvodnje; i
- proizvodni objekat i skladišni objekat.

Odgovorno lice iz stava 1 alineja 1 ovog člana mora da ima VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja tehničko - tehnološkog smjera i da ispunjava uslove iz člana 41 stav 1 ovog zakona.

Lica iz stava 1 alineja 2 ovog člana moraju da imaju najmanje III nivo kvalifikacije obrazovanja i da ispunjavaju uslove iz člana 41 stav 1 ovog zakona.

Zahtjev za izdavanje dozvole za proizvodnju
Član 45

Proizvođač, uz zahtjev za izdavanje dozvole za proizvodnju eksploziva, prilaže:
- podatke o odgovornom licu;
- podatke o licima koja će rukovati eksplozivom prilikom proizvodnje;
- upotrebnu dozvolu za proizvodni objekat i skladišni objekat;
- dokaze o ispunjavanju uslova iz čl. 6, 7 i 8 ovog zakona;
- podatke o nazivu i vrsti eksploziva koje će se proizvoditi;
- elaborat o tehnološkom postupku izrade; i
- opis sistema kontrole kvaliteta.

Obaveze proizvođača

Član 46

Prilikom stavljanja svojih eksploziva ili pirotehničkih sredstava na tržište ili njihove upotrebe za sopstvene potrebe, proizvođač obezbjeđuje da su njegovi eksplozivi ili pirotehnička sredstva projektovana i proizvedena u skladu sa zahtjevima bezbjednosti utvrđenim posebnim propisom koji donosi Ministarstvo.

Proizvođač izrađuje tehničku dokumentaciju i sprovodi postupak ocjenjivanja usaglašenosti u skladu sa članom 15 ovog zakona, a kada se tim postupkom utvrdi da je eksploziv ili pirotehničko sredstvo usklađeno sa zahtjevima iz stava 1 ovog člana, proizvođač sastavlja EU izjavu o usklađenosti i stavlja znak "CE".

Proizvođač čuva tehničku dokumentaciju i EU izjavu o usklađenosti deset godina od dana stavljanja eksploziva i pirotehničkog sredstva na tržište.

Proizvođač obezbjeđuje primjenu procedura koje garantuju da serijska proizvodnja ostaje usklađena sa ovim zakonom, pri čemu se uzimaju u obzir sve promjene u dizajnu ili karakteristikama eksploziva i pirotehničkih sredstava, kao i promjene u usklađenim normama ili drugim tehničkim specifikacijama na koje se ukazuje u EU izjavi o usklađenosti za taj eksploziv i pirotehničko sredstvo, a kada se to smatra odgovarajućim, s obzirom na rizike koje predstavlja pirotehničko sredstvo i radi zaštite zdravlja i bezbjednosti potrošača, proizvođač, na propisno obrazloženi zahtjev nadležnih organa, ispituje uzorke pirotehničkih sredstava koja su stavljena na tržište, sprovodi ispitivanja i, po potrebi, vodi evidenciju o žalbama koje se odnose na neusklađena pirotehnička sredstva i opoziv proizvoda, te o takvoj kontroli obavještavaju distributere.

Proizvođač obezbjeđuje da eksplozivi koji se stavljaju na tržište imaju jedinstvenu identifikaciju u skladu sa sistemom identifikacije i sljedivosti eksploziva, koji propisuje ministarstvo, a za eksplozive koji nijesu obuhvaćeni tim sistemom, proizvođač:

1) obezbjeđuje da eksplozivi koje su stavili na tržište nose oznaku tipa, serije ili serijski broj, ili neki drugi element koji omogućava njihovu identifikaciju, ili, ako to nije moguće zbog veličine, oblika ili dizajna eksploziva, da su traženi podaci naznačeni na pakovanju ili u dokumentu koji prati eksploziv;

2) označava na eksplozivu svoje ime, registrovanu poslovnu firmu ili registrovani žig, kao i poštansku adresu na kojoj se može kontaktirati (naznačava se samo jedna kontakt adresa) ili, ako to nije moguće, te podatke označava na pakovanju eksploziva ili u dokumentu koji ga prati, pri čemu ti podaci moraju biti dati na jeziku koji krajnji korisnici i organi nadležni za tržišni nadzor lako razumiju.

Proizvođač obezbjeđuje da eksplozivi i pirotehnička sredstva koja su stavili na tržište budu praćeni uputstvima i bezbjednosnim informacijama na jeziku koji krajnji korisnici lako razumiju i da pirotehnička sredstva koja se stavljaju na tržište budu označena u skladu sa čl. 85 i 86 ovog zakona.

Kada proizvođač smatra ili ima razloga da vjeruje da eksploziv ili pirotehničko sredstvo koje je stavio na tržište nijesu usaglašeni sa potrebnim bezbjednosnim zahtjevima, odmah preduzima potrebne korektivne mjere radi postizanja usaglašenosti eksploziva ili pirotehničkog sredstva, povlači ga sa tržišta ili, po potrebi, vrši njegov opoziv, a ako eksploziv ili

pirotehničko sredstvo predstavlja rizik, proizvođač odmah obavještava nadležne organe država članica u kojima je takav eksplozivno ili pirotehničko sredstvo stavljen na raspolaganje, dajući detaljne informacije, naročito o neusklađenosti i preduzetim korektivnim mjerama.

Na obrazloženi zahtjev nadležnog organa, proizvođač tom organu dostavlja sve informacije i dokumentaciju, u papirnoj ili elektronskoj formi, potrebne za dokazivanje usklađenosti eksploziva i pirotehničkih sredstava, na jeziku koji taj organ lako razumije i sarađuju u svim aktivnostima preduzetim radi otklanjanja rizika koje predstavljaju eksplozivi i pirotehnička sredstva koja je stavio na tržište.

Proizvođač na pirotehničkom sredstvu, ili, ako to nije moguće, na njegovom pakovanju ili u dokumentu koji ga prati, naznačava svoje ime, registrovanu poslovnu firmu ili registrovani žig, kao i adresu na kojoj se može kontaktirati, pri čemu ti podaci moraju biti dati na jeziku koji krajnji korisnici i organi tržišnog nadzora lako razumiju.

Obaveze iz st. 1 do 4 i st. 6, 7 i 8 ovog člana odnose se na proizvođače eksploziva i pirotehničkih sredstava, pri čemu se odredbe stava 4 ovog člana u dijelu koji se odnosi na rizik koji predstavlja pirotehničko sredstvo i zaštitu zdravlja i bezbjednosti potrošača odnosi samo na pirotehničko sredstvo.

Obaveze iz stava 5 tač. 1 i 2 ovog člana odnose se samo na proizvođače eksploziva, a obaveze iz stava 9 ovog člana samo na proizvođače pirotehničkih sredstava.

Ovlašćeni zastupnici
Član 47

Proizvođač eksploziva može pisanim punomoćjem da imenuje ovlašćenog zastupnika.

Obaveze utvrđene u članu 46 stav 1 ovog zakona, kao i obaveza izrade tehničke dokumentacije iz člana 46 stav 2 ovog zakona, ne mogu biti predmet punomoćja datog ovlašćenom zastupniku.

Ovlašćeni zastupnik obavlja zadatke navedene u punomoćju iz stava 1 ovog člana, pri čemu se punomoćjem ovlašćenom zastupniku omogućava najmanje sljedeće, i to da:

- čuva EU izjavu o usaglašenosti i tehničku dokumentaciju na raspolaganju nadležnim domaćim tijelima za nadzor tržišta, u periodu od deset godina nakon što je eksploziv stavljen na tržište;
- na obrazloženi zahtjev nadležnog domaćeg organa, tom organu dostavi sve informacije i dokumentaciju neophodnu za dokazivanje usaglašenosti eksploziva;
- sarađuje sa nadležnim domaćim organima, na njihov zahtjev, u vezi sa svim mjerama koje se preduzimaju radi otklanjanja rizika koje predstavljaju eksplozivi na koje se punomoćje odnosi.

Ovlašćeni zastupnik mora ispunjavati uslove iz člana 41 stav 1 ovog zakona.

Reciklaža, delaboracija i neutralizacija
Član 48

Proizvođač može da vrši reciklažu, delaboraciju i neutralizaciju eksploziva.

Prestanak važenja dozvole za proizvodnju
Član 49

Dozvola za proizvodnju eksploziva prestaje da važi na zahtjev proizvođača ili ako proizvođač prestane da ispunjava uslove iz člana 44 ovog zakona.

Rješenje o prestanku važenja dozvole za proizvodnju eksploziva donosi Ministarstvo i protiv tog rješenja može se pokrenuti upravni spor.

Proizvođač je dužan da inspektoru dostavi evidencije koje je vodio u skladu sa ovim zakonom, u roku od osam dana od dana prijema rješenja o prestanku važenja dozvole za proizvodnju eksploziva.

Proizvođač je dužan da preostale količine eksploziva uništi na propisan način, najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema rješenja o prestanku važenja dozvole za proizvodnju eksploziva.

Smještaj u skladišne objekte
Član 50

Proizvođač je dužan da eksploziv i pirotehničko sredstvo smješta u skladišne objekte.

Istraživanje novih vrsta eksploziva
Član 51

Istraživanjem novih vrsta eksploziva mogu da se bave proizvođači koji ispunjavaju uslove utvrđene propisima o naučnoistraživačkoj djelatnosti i ako imaju obezbijeđene tehničke uslove i bezbjednosne mjere za zaštitu života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine, kao i dozvolu za istraživanje novih vrsta eksploziva.

Dozvolu iz stava 1 ovog člana izdaje organ državne uprave nadležan za poslove naučnoistraživačke djelatnosti.

Obavještavanje o početku, promjeni ili prestanku obavljanja djelatnosti
Član 52

Privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik kome je odobrena proizvodnja, promet ili upotreba eksploziva dužan je da u roku od osam dana od dana početka, promjene ili prestanka obavljanja djelatnosti, o tome obavijesti Ministarstvo.

4. Proizvodnja na mjestu upotrebe

Dozvola za proizvodnju na mjestu upotrebe
Član 53

Proizvodnjom eksploziva na mjestu upotrebe može da se bavi privredno društvo koje je registrovano za obavljanje te djelatnosti i koje ima dozvolu za proizvodnju eksploziva na mjestu upotrebe.

Dozvolu iz stava 1 ovog člana izdaje Ministarstvo.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se na vrijeme od pet godina.

Uslovi za proizvodnju na mjestu upotrebe
Član 54

Privredno društvo iz člana 53 stav 1 ovog zakona mora da ima:

- odgovorno lice;
- lica koja će rukovati eksplozivom prilikom proizvodnje;
- specijalizovanu opremu za trenutnu i neposrednu proizvodnju eksploziva na mjestu upotrebe; i
- atest proizvođača da sirovina za proizvodnju nije eksplozivna, u skladu sa UN brojem.

Odgovorno lice iz stava 1 alineja 1 ovog člana mora da ima VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja tehničko - tehnološkog smjera i da ispunjava uslove iz člana 41 stav 1 ovog zakona.

Lica iz stava 1 alineja 2 ovog člana moraju da imaju najmanje III nivo kvalifikacije obrazovanja i da ispunjavaju uslove iz člana 41 stav 1 ovog zakona.

Zahtjev za izdavanje dozvole za proizvodnju na mjestu upotrebe
Član 55

Privredno društvo iz člana 53 stav 1 ovog zakona, uz zahtjev za izdavanje dozvole za proizvodnju eksploziva na mjestu upotrebe, pored dokaza o ispunjavanju uslova iz čl. 6 i 7, člana 45 stav 1 al. 1, 2 i 7 i člana 54 stav 1 al. 3 i 4 ovog zakona, prilaže:

- podatke o mjestu upotrebe na kojem će se vršiti proizvodnja;
- podatke o vremenu u kojem će se vršiti proizvodnja; i
- obrazloženje o opravdanosti proizvodnje na mjestu upotrebe.

Eksplozivi koji se proizvode na mjestu upotrebe
Član 56

Privredno društvo iz člana 53 stav 1 ovog zakona može da proizvodi na mjestu upotrebe sljedeće eksplozive:

- amonijum nitrat trenutno i neposredno pomiješan sa uljima na bazi naftnih derivata, prirodnim rafinisanim uljima ili sintetičkim uljima;
- amonijum nitrat trenutno i neposredno pomiješan sa drugim materijama u cilju proizvodnje eksploziva, a koji nije osjetljiv na detonatorsku kapislu;
- eksplozive koji nastaju trenutnim i neposrednim miješanjem materija na bazi amonijum nitrata i drugih materija, a koje same po sebi nijesu eksplozivne.

Zabrana pakovanja i skladištenja
Član 57

Privredno društvo iz člana 53 stav 1 ovog zakona dužno je da proizvedeni eksploziv na mjestu upotrebe trenutno i neposredno upotrijebi sipanjem u unaprijed pripremljene minske bušotine na mjestu upotrebe.

Privredno društvo iz stava 1 ovog člana ne može da pakuje i skladišti proizvedeni eksploziv.

Mjesto upotrebe
Član 58

Mjesto upotrebe na kojem se vrši proizvodnja eksploziva mora biti unutar gradilišta, odnosno istražno-eksploatacionog prostora i na bezbjednoj udaljenosti od naseljenih mjesta, javnih puteva, podzemnih i nadzemnih instalacija, u skladu sa projektnom dokumentacijom.

Stalna fizička zaštita
Član 59

Mjesto upotrebe na kojem se vrši proizvodnja eksploziva mora biti pod stalnom fizičkom zaštitom, u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita imovine i lica koju ne obezbjeđuje država.

Prestanak važenja dozvole za proizvodnju na mjestu upotrebe
Član 60

Dozvola za proizvodnju eksploziva na mjestu upotrebe prestaje da važi na zahtjev privrednog društva iz člana 53 stav 1 ovog zakona, ako to privredno društvo prestane da ispunjava uslove iz člana 54 ovog zakona ili istekom perioda na koji je dozvola izdata.

Rješenje o prestanku važenja dozvole za proizvodnju eksploziva na mjestu upotrebe donosi Ministarstvo i protiv tog rješenja može se pokrenuti upravni spor.

Privredno društvo iz stava 1 ovog člana dužno je da inspektoru dostavi evidencije koje je vodilo u skladu sa ovim zakonom, u roku od osam dana od dana prijema rješenja o prestanku važenja dozvole za proizvodnju eksploziva na mjestu upotrebe.

Privredno društvo iz stava 1 ovog člana dužno je da preostale količine eksploziva uništi na propisan način, najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema rješenja o prestanku važenja dozvole za proizvodnju eksploziva.

5. Promet

Preduzimanje potrebnih mjera za stavljanje na raspolaganje eksploziva i pirotehničkih sredstava i definicija prometa

Član 61

Ministarstvo preduzima sve potrebne mjere kako bi obezbijedilo da se eksplozivi ili pirtehnička sredstva mogu staviti na raspolaganje na tržištu samo ako su ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom.

Pod prometom eksploziva i pirotehničkih sredstava, u smislu ovog zakona, podrazumijeva se stavljanje na raspolaganje na tržištu.

Prometom eksploziva i pirotehničkih sredstava, u smislu ovog zakona, ne smatra se prodaja na malo pirotehničkih sredstva razreda F1, municije, baruta i inicijalnih kapisli za municiju u prodajnim objektima privrednih društava, drugih pravnih lica ili preduzetnika kojima je izdata dozvola za promet, u skladu sa posebnim propisima.

Dozvola za promet

Član 62

Promet eksploziva ili pirotehničkih sredstava može da vrši privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik, uvoznik ili distributer koji je registrovan za obavljanje te djelatnosti i ima dozvolu za promet eksploziva ili pirotehničkih sredstava.

Dozvolu iz stava 1 ovog člana izdaje Ministarstvo.

Dozvola iz stava 1 ovog člana može da sadrži dodatne mjere radi zaštite života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine.

Uslovi za obavljanje prometa

Član 63

Privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik, uvoznik, odnosno distributer iz člana 62 stav 1 ovog zakona mora da ima:

- odgovorno lice; i
- skladišni objekat za koji je izdata upotrebna dozvola.

Odgovorno lice iz stava 1 alineja 1 ovog člana mora da ima VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja i da ispunjava uslove iz člana 41 stav 1 ovog zakona.

Zahtjev za izdavanje dozvole za promet

Član 64

Privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik, uvoznik, odnosno distributer iz člana 62 stav 1 ovog zakona, uz zahtjev za izdavanje dozvole za promet eksploziva, prilaže:

- podatke o odgovornom licu;

- dokaze o ispunjavanju uslova iz čl. 6, 7 i 8 ovog zakona; i
- dokaz da ima skladišni objekat za koji je izdata upotrebna dozvola.

Obaveza prodaje u količinama navedenim u dozvoli za nabavku
Član 65

Privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik, uvoznik, odnosno distributer koji vrši promet eksploziva može prodavati eksplozive samo privrednom društvu, drugom pravnom licu, odnosno preduzetniku koji ima dozvolu za nabavku eksploziva u količinama navedenim u dozvoli za nabavku eksploziva.

Prestanak važenja dozvole za promet
Član 66

Dozvola za promet eksploziva prestaje da važi na zahtjev imaoca dozvole za promet eksploziva ili ako imalac te dozvole prestane da ispunjava uslove iz člana 62 ovog zakona.

Rješenje o prestanku važenja dozvole za promet eksploziva donosi Ministarstvo i protiv tog rješenja može se pokrenuti upravni spor.

Subjekti iz stava 1 ovog člana dužni su da inspektoru dostave evidencije koje su vodili u skladu sa ovim zakonom, u roku od osam dana od dana prijema rješenja o prestanku važenja dozvole za promet eksploziva.

Obaveze uvoznika
Član 67

Uvoznik stavlja na tržište samo usaglašene eksplozive i pirotehnička sredstva.

Prije stavljanja eksploziva i pirotehničkih sredstava na tržište, uvoznik obezbjeđuje da je proizvođač sproveo odgovarajući postupak ocjenjivanja usaglašenosti iz člana 15 ovog zakona, da je proizvođač sačinio tehničku dokumentaciju, da eksploziv i pirotehnička sredstva imaju znak "CE" i da su praćeni potrebnom dokumentacijom, kao i da je proizvođač ispunio zahtjeve iz člana 46 stav 5 ovog zakona.

Kada uvoznik smatra ili ima razloga da vjeruje da eksploziv ili pirotehnička sredstva nijesu usaglašeni sa osnovnim bezbjednosnim zahtjevima, neće ih staviti na tržište dok se ne usaglase, a kada eksploziv predstavlja rizik, uvoznik o tome obavještava proizvođača i inspekciju nadležnu za eksplozive i pirotehnička sredstva.

Uvoznik na eksplozivu i pirotehničkim sredstvima navodi svoje ime, registrovani trgovački naziv ili registrovani žig i poštansku adresu na kojoj se može kontaktirati ili, kada to nije moguće, na pakovanju ili u dokumentu koji prati eksploziv ili pirotehnička sredstva, pri čemu ti podaci moraju biti na jeziku koji je lako razumljiv krajnjim korisnicima i organima nadzora tržišta.

Uvoznik obezbjeđuje da eksploziv i pirotehnička sredstva budu praćeni uputstvima i bezbjednosnim informacijama na jeziku koji je lako razumljiv krajnjim korisnicima.

Uvoznik obezbjeđuje da, dok su eksploziv i pirotehnička sredstva pod njegovom odgovornošću, uslovi skladištenja ili transporta ne ugrožavaju njihovu usaglašenost sa bezbjednosnim zahtjevima.

Kada uvoznik smatra ili ima razloga da vjeruju da eksploziv i pirotehnička sredstva koja su stavili na tržište nijesu usaglašeni sa ovim zakonom, dužan je da, bez odlaganja, preduzme potrebne korektivne mjere radi usaglašavanja ili, prema potrebi, njihovo povlačenje sa tržišta ili opoziv, a kada eksploziv i pirotehnička sredstva predstavljaju rizik, uvoznik bez odlaganja obavještava domaće nadležne organe, navodeći posebno podatke o neusklađenosti i preduzetim korektivnim mjerama.

Uvoznik, tokom perioda od deset godina nakon stavljanja eksploziva i pirotehničkih sredstava na tržište, čuva primjerak EU izjave o usaglašenosti i dužan je da ga stavi na uvid inspekciji nadležnoj za eksplozive i pirotehnička sredstva.i obezbjeđuje da tehnička dokumentacija bude dostupna toj inspekciji na njen zahtjev.

Na obrazloženi zahtjev nadležnog domaćeg organa, uvoznik dostavlja tom organu sve informacije i dokumentaciju, u papirnoj ili elektronskoj formi, potrebne za dokazivanje usaglašenosti eksploziva i pirotehničkih sredstava, na crnogorskom jeziku i sarađuje sa tim organom, u vezi sa svim mjerama koje se preduzimaju radi otklanjanja rizika koje predstavljaju eksplozivi i pirotehnička sredstva koja su stavljena na tržište.

Kada se to smatra odgovarajućim s obzirom na rizike koje predstavlja pirotehničko sredstvo, uvoznici, radi zaštite zdravlja i bezbjednosti potrošača, na osnovu uredno obrazloženog zahtjeva nadležnih organa, sprovode ispitivanje uzoraka pirotehničkih sredstava dostupnih na tržištu, vrše ispitivanja i, po potrebi, vode evidenciju o pritužbama, neusklađenim pirotehničkim sredstvima i njihovom opozivu, te obavještavaju distributere o svakom takvom praćenju.

Obaveze iz st. 1 do 9 ovog člana odnose se na uvoznike eksploziva i pirotehničkih sredstava.

Obaveze iz stava 10 ovog člana odnose se samo na uvoznike pirotehničkih sredstava.

Obaveze distributera

Član 68

Prilikom stavljanja eksploziva ili pirotehničkog sredstva na raspolaganje na tržištu, distributer postupa sa dužnom pažnjom u odnosu na zahtjeve propisane ovim zakonom.

Prije nego što stavi eksploziv ili pirotehničko sredstvo na raspolaganje na tržištu, distributer provjerava da li eksploziv ili pirotehničko sredstvo ima znak "CE", da li je praćen potrebnom dokumentacijom, uputstvima i bezbjednosnim informacijama na crnogorskom jeziku, kao i da li su proizvođač i uvoznik ispunili zahtjeve iz čl. 46 stav 5 i člana 67 stav 4 ovog zakona, a ako distributer smatra ili ima razloga da vjeruje da eksploziv i pirotehničko sredstvo nijesu usaglašeni sa ovim zakonom, neće ih staviti na raspolaganje na tržištu dok se ne usaglase, i kada eksploziv i pirotehničko sredstvo predstavlja rizik, distributer o tome obavještava proizvođača ili uvoznika, kao i inspekciju nadležnu za eksplozive i pirotehnička sredstva.

Distributer obezbjeđuje da, dok su eksploziv ili pirotehničko sredstvo pod njihovom odgovornošću, uslovi skladištenja ili transporta ne ugrožavaju njihovu usaglašenost sa bezbjednosnim zahtjevima propisanim ovim zakonom.

Distributer koji smatra ili ima razloga da vjeruje da eksploziv ili pirotehničko sredstvo koje je stavljeno na raspolaganje na tržištu nije usaglašeno sa ovim zakonom, dužan je da obezbijedi preduzimanje korektivnih mjera potrebnih za njihovo usaglašavanje ili, prema potrebi, njihovo povlačenje sa tržišta ili opoziv, a kada eksploziv ili pirotehničko sredstvo predstavlja rizik, distributer, bez odlaganja, obavještava nadležne organe država u kojima su stavili eksploziv ili pirotehničko sredstvo na tržište, uz navođenje podataka naročito o neusklađenosti i preduzetim korektivnim mjerama.

Na obrazloženi zahtjev nadležnog domaćeg organa, distributer dostavlja tom organu sve informacije i dokumentaciju, u papirnoj ili elektronskoj formi, potrebne za dokazivanje usaglašenosti eksploziva i pirotehničkih sredstava i sarađuje sa tim organom, u vezi sa svim mjerama koje se preduzimaju radi otklanjanja rizika koje predstavljaju eksplozivi i pirotehnička sredstva koja su stavljena na raspolaganje na tržištu.

Slučajevi u kojima se obaveze proizvođača primjenjuju na uvoznike i distributere

Član 69

Kada uvoznik ili distributer stavi eksploziv i pirotehnička sredstva na tržište pod svojim imenom ili trgovačkim znakom, ili izmijeni eksploziv i pirotehnička sredstva koja su već stavljena na tržište na način koji može uticati na njihovu usaglašenost, smatra se proizvođačem u smislu ovog zakona i na njega se odnose obaveze proizvođača iz članu 46 ovog zakona.

Identifikacija i sljedivost eksploziva ili pirotehničkih sredstava

Član 70

Privredni subjekti dužni su da se pridržavaju jedinstvenog sistema za jedinstvenu identifikaciju i sljedivost eksploziva, uzimajući u obzir njihovu veličinu, oblik ili konstrukciju, osim kada nije potrebno označiti eksploziv jedinstvenom identifikacionom oznakom zbog njegovog niskog nivoa opasnosti, na osnovu njegovih karakteristika i faktora kao što su slab detonacioni efekat, namjena i nizak bezbjednosni rizik usljed malog potencijalnog efekta zloupotrebe, pri čemu se ovaj sistem ne primjenjuje na eksplozive koji se prenose i isporučuju neupakovani ili u pumpnim vozilima radi direktnog istovara u minsku bušotinu, niti na eksplozive proizvedene na mjestu miniranja i odmah upotrijebljene nakon proizvodnje (in situ proizvodnja).

Sistem iz stava 1 ovog člana mora da obezbijediti prikupljanje i čuvanje podataka, uključujući, po potrebi, i elektronskim putem, koji omogućavaju jedinstvenu identifikaciju i sljedivost eksploziva, kao i označavanje eksploziva i/ili njegove ambalaže jedinstvenom identifikacijom koja omogućava pristup tim podacima, a ti podaci odnose se na jedinstvenu identifikacionu oznaku eksploziva, uključujući njegovu lokaciju dok se nalazi u posjedu privrednih subjekata i identitet tih privrednih subjekata.

Podaci iz stava 2 ovog člana provjeravaju se u redovnim intervalima i štite od slučajnog ili namjernog oštećenja ili uništenja i čuvaju se deset godina nakon transakcije ili, ako su eksplozivi upotrijebljeni ili uništeni, deset godina nakon njihove upotrebe ili uništenja, čak i ako je privredni subjekt prestao da obavlja djelatnost, i moraju biti odmah dostupni na zahtjev nadležnim organima.

Radi olakšavanja sljedivosti pirotehničkih sredstava, proizvođači su dužni da ih označe registarskim brojem koji dodjeljuje prijavljeno tijelo koje sprovodi ocjenjivanje usaglašenosti u skladu sa članom 15 ovog zakona, a to označavanje vrši se u skladu sa jedinstvenim sistemom koji je uspostavila Komisija.

Proizvođači i uvoznici dužni su da vode evidenciju o registarskim brojevima pirotehničkih sredstava koja stavljaju na tržište i da, na zahtjev, te informacije stave na raspolaganje nadležnim organima.

Identifikacija privrednih subjekata

Član 71

Za eksplozive koji nijesu obuhvaćeni sistemom iz člana 70 ovog zakona, privredni subjekti su dužni da, na zahtjev, daju inspekciji nadležnoj za eksplozive i pirotehnička sredstva podatke o privrednom subjektu:

1) koji im je isporučio eksploziv;

2) kojem su isporučili eksploziv.

Privredni subjekti moraju biti u mogućnosti da daju informacije iz stava 1 ovog člana u periodu od deset godina nakon što im je eksploziv isporučen, odnosno deset godina nakon što su eksploziv isporučili.

Privredni subjekti su dužni da, na zahtjev, daju inspekciji za eksplozive I pirotehnička sredstva podatke o privrednom subjektu:

1) koji im je isporučio pirotehničko sredstvo;

2) kojem su isporučili pirotehničko sredstvo.

Privredni subjekti moraju biti u mogućnosti da daju informacije iz stava 3 ovog člana u periodu od deset godina nakon što im je pirotehničko sredstvo isporučeno, odnosno deset godina nakon što su pirotehničko sredstvo isporučili.

Prenos eksploziva
Član 72

Eksplozivi se mogu prenositi samo u skladu sa st. 2 do 9 ovog člana.

Prenos eksploziva vrši se na osnovu odobrenja za prenos eksploziva koje pribavlja prevoznik od nadležnog organa države članice primaoca.

Nadležni organ iz stava 2 ovog člana provjerava da li je primalac ovlašćen, u skladu sa zakonom, da nabavlja eksplozive i da li posjeduje potrebne dozvole ili odobrenja.

Privredni subjekt odgovoran za prenos dužan je da obavijesti nadležne organe države clanice preko koje se vrši prenos eksploziva (tranzitna država članica) o svakom kretanju eksploziva kroz tu državu i da prethodno pribavi odobrenje te države članice.

Ako nadležni organ iz stava 2 ovog člana smatra da postoji problem u vezi sa provjerom prava na nabavku eksploziva iz stava 2 ovog člana, dužan je da o tome obavijesti Komisiju i dostavi joj sve relevantne informacije.

Kada nadležni organ iz stava 2 ovog člana odobri prenos eksploziva, primaocu izdaje dokument koji sadrži sve podatke iz stava 7 ovog člana i taj dokument prati eksplozive do njihovog prijema na naznačenoj destinaciji i pokazuje se na zahtjev nadležnih organa, a primjerak tog dokumenta zadržava primalac, koji je dužan da ga, na zahtjev, stavi na uvid nadležnom organu države članice.

Ako se prenos eksploziva mora posebno nadzirati radi ispunjavanja posebnih zahtjeva bezbjednosti prije prenosa primalac dostavlja nadležnom organu u državi članici primaoca sljedeće podatke:

1) imena i adrese privrednih subjekata koji učestvuju u prenosu eksploziva;

2) broj i količinu eksploziva koji se prenose;

3) cjelovit opis predmetnih eksploziva i sredstava za njihovu identifikaciju, uključujući UN broj;

4) ako se eksplozivi stavljaju na tržište, podatke o ispunjenosti uslova za stavljanje na tržište;

5) način prenosa i planiranu rutu;

6) očekivane datume polaska i dolaska;

7) po potrebi, tačne tačke ulaska u države članice i izlaska iz teritoriji Crne Gore.

Podaci iz stava 7 tačka 1 ovog člana moraju biti dovoljno detaljni da omoguće nadležnim organima da kontaktiraju privredne subjekte i dobiju potvrdu da su privredni subjekti ovlašćeni da prime pošiljku.

Nadležni organ iz stava 2 ovog člana ispituje uslove pod kojima se prenos eksploziva može izvršiti, a naročito vodeći računa na posebne zahtjeve bezbjednosti i ako su posebni zahtjevi bezbjednosti ispunjeni, odobrava se prenos.

Ako nadležni organ iz stava 2 ovog člana smatra da posebni zahtjevi bezbjednosti iz st. 6 i 7 ovog člana nijesu potrebni, eksplozivi se na njenoj teritoriji ili dijelu teritorije mogu prenositi bez prethodnog dostavljanja podataka u smislu stava 6 ovog člana i u tom slučaju nadležni organ iz stava 2 ovog člana izdaje odobrenje na određeni vremenski period, koje može biti obustavljeno ili povučeno u bilo kom trenutku na osnovu obrazloženog razloga, a

dokument iz stava 6 ovog člana, koji prati eksplozive do njihovog odredišta, odnosi se isključivo na to odobrenje.

Bez obzira na redovne provjere koje se vrše u skladu sa zakonom, primaoci i privredni subjekti su dužni da, na zahtjev nadležnih organa, dostave sve relevantne podatke kojima raspolažu u vezi sa prenosom eksploziva.

Privredni subjekt ne smije prenositi eksplozive ako primalac nije pribavio potrebna odobrenja za prenos u skladu sa stavovima 2, 4, 6, 7 i 10 ovog člana.

Odobrenje za prevoz eksploziva
Član 73

Prevoz eksploziva i pirotehničkih sredstava u drumskom saobraćaju može se vršiti samo na osnovu odobrenja koje izdaje Ministarstvo.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana sadrži:

1) podatke o proizvođaču, pošiljaocu, prevozniku i primaocu;

2) UN broj i klasifikacionu oznaku, podatke o ukupnoj količini eksploziva i pirotehničkih sredstava po jedinici prevoza (bruto masa/neto masa) i način pakovanja;

3) podatke o prevoznom sredstvu (tip prevoznog sredstva, registarska oznaka i dr.);

4) naziv ulaznog, odnosno izlaznog graničnog prelaza

5) mjesto utovara i istovara;

6) pravac kretanja (itinerer);

7) dan početka prevoza;

8) broj sertifikata o ispravnosti prevoznog sredstva koje prevozi eksploziv ili pirotehničko sredstvo ;

9) ime i prezime vozača i suvozača;

10) broj sertifikata o osposobljenosti vozača i suvozača za prevoz eksploziva i pirotehničkih sredstva.

Odobrenjem iz stava 1 ovog člana mogu se odrediti dodatni uslovi za prevoz eksploziva ili pirotehničkih sredstava i/ili posebne mjere bezbjednosti neophodne zbog zaštite života i zdravlja ljudi, imovine, odnosno zaštite životne sredine - drukčiji pravac kretanja (itinerer), odnosno drugi dan u odnosu na pravac kretanja i dan naveden u zahtjevu, obaveza podnosioca zahtjeva za izdavanje odobrenja za prevoz eksploziva da obezbijedi pratnju prilikom prevoza eksploziva (angažovanjem privrednog društva, drugog pravnog lica ili preduzetnika koji obavlja djelatnost zaštite lica i imovine koju ne obezbjeđuje država ili policijskog službenika).

Troškove obezbjeđivanja dodatnih uslova i posebnih mjera iz stava 3 ovog člana snosi podnosilac zahtjeva za izdavanje odobrenja za prevoz eksploziva.

Sadržina zahtjeva za prevoz eksploziva
Član 74

Zahtjev za izdavanje odobrenja za prevoz eksploziva podnosi pošiljalac, prevoznik, organizator prevoza eksploziva (špediter) ili primalac eksploziva.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana sadrži:

1) podatke o proizvođaču, pošiljaocu, prevozniku i primaocu;

2) UN broj i klasifikacionu oznaku, podatke o ukupnoj količini eksploziva po jedinici prevoza (bruto masa/neto masa) i način pakovanja;

3) podatke o prevoznom sredstvu (tip prevoznog sredstva, registarska oznaka i dr.);

4) naziv ulaznog, odnosno izlaznog graničnog prelaza;

5) mjesto utovara i istovara;

6) pravac kretanja (itinerer);

7) dan početka prevoza.

Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana, podnosilac dostavlja sljedeću dokumentaciju:

1) uvoznu, odnosno izvoznu dozvolu (sertifikat krajnjeg korisnika);

2) sertifikat o ispravnosti prevoznog sredstva koje prevozi eksploziv;

3) odobrenje o uvozu, prevozu ili tranzitu nadležnog organa susjedne države, na osnovu kojeg se odobrava prevoz;

4) sertifikat o osposobljenosti vozača i suvozača za prevoz eksploziva.

Ministarstvo može, po potrebi, u cilju zaštite života i zdravlja ljudi, imovine i životne sredine, od podnosioca zahtjeva tražiti i dodatne informacije vezane za prevoz tog eksploziva.

Rok važenja odobrenja
Član 75

Odobrenje za prevoz eksploziva iz člana 73 ovog zakona izdaje se na vrijeme od 30 dana.

6. Nabavka

Dozvola za nabavku
Član 76

Dozvolu za nabavku eksploziva i pirotehničkih sredstava izdaje Ministarstvo na zahtjev privrednog društva, drugog pravnog lica ili preduzetnika koji ima dozvolu za vršenje djelatnosti miniranja, djelatnosti izvođenja javnog vatrometa, dozvolu za promet eksploziva ili dozvolu za proizvodnju eksploziva, u skladu sa ovim zakonom.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se na period od šest mjeseci.

Zahtjev za izdavanje dozvole iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o:

- podnosiocu zahtjeva (naziv i sjedište, odnosno ime i prezime i adresa);
- nazivu, količini, načinu pakovanja, proizvođaču, razlozima i opravdanosti nabavke;
- mjestu i približnom vremenu upotrebe;
- licu koje će preuzeti eksploziv;
- licu koje će rukovati eksplozivom i
- načinu i uslovima skladištenja.

Podnosiocu zahtjeva za izdavanje dozvole iz stava 1 ovog člana Ministarstvo može odrediti dodatne bezbjednosne ili druge potrebne mjere radi zaštite života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine.

Eksplozivi koji su namijenjeni za poslove miniranja može preuzeti i sa njima rukovati lice koje ima odobrenje za vršenje poslova miniranja, u skladu sa ovim zakonom.

Proizvođač mora imati dozvolu za nabavku eksploziva i pirotehničkih sredstava koje je proizveo.

Nabavka bez dozvole
Član 77

Fizičko lice može nabavljati pirotehnička sredstva razreda F1 i P1 samo za sopstvenu upotrebu, bez dozvole za nabavku.

Pravna lica koja se u okviru svojih djelatnosti bave filmskom, televizijskom ili pozorišnom produkcijom mogu nabavljati pirotehnička sredstva razreda T1 samo za sopstvenu upotrebu, bez dozvole za nabavku.

Dozvola za višekratnu nabavku
Član 78

Privrednom društvu, drugom pravnom licu ili preduzetniku čija djelatnost zahtijeva redovnu upotrebu eksploziva može se, u zavisnosti od mogućnosti smještaja i obima potrošnje eksploziva, izdati dozvola za višekratnu nabavku tih eksploziva.

Dozvola iz stava 1 ovog člana izdaje se na period od šest mjeseci.

Nabavka eksploziva i pirotehničkih sredstava u količinama koje se mogu skladištiti
Član 79

Privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik može nabavljati eksploziv potreban za vršenje poslova miniranja i pirotehnička sredstva za izvođenje javnog vatrometa u količinama koje može skladištiti, u zavisnosti od slobodnog kapaciteta skladišnog objekta.

Nabavljene količine eksploziva i pirotehničkih sredstava su one količine koje su prevozom dopremljene u skladišni objekat.

Broj primjeraka izdate dozvole za nabavku
Član 80

Dozvola za nabavku eksploziva i pirotehničkih sredstava izdaje se podnosiocu zahtjeva u dva primjerka.

Privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik koji se bavi prometom eksploziva ili pirotehničkih sredstava dužan je da prilikom prodaje eksploziva ili pirotehničkih sredstava, u oba primjerka dozvole za nabavku naznači vrstu i količinu prodatog eksploziva ili pirotehničkog sredstva, da jedan primjerak zadrži za sebe, a drugi uruči licu koje vrši nabavku.

Privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik koji upotrebljava eksploziv ili pirotehničko sredstvo može nabaviti eksploziv ili pirotehničko sredstvo kod više privrednih subjekata, pod uslovom da svaki privredni subjekat na poleđini dozvole naznači izdatu količinu i vrstu eksploziva ili pirotehničkog sredstva i naznaku ovjeri potpisom odgovornog lica i pečatom.

Kontejner za skladištenje
Član 81

Privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik dužan je da neupotrijebljeni eksploziv smjesti u kontejner za skladištenje.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, u slučaju jednokratne upotrebe, neutrošene količine eksploziva moraju da se unište na gradilištu.

7. Upotreba

7.1. Mjesto i zabrana upotrebe

Mjesto upotrebe
Član 82

Eksplozivi se moraju upotrijebiti na mjestu koje je određeno u dozvoli za nabavku.

Zabrana upotrebe

Član 83

Privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik može upotrebljavati eksploziv za obavljanje radova na gradilištima ili drugim sličnim mjestima samo ako su preuzete iz skladišnog objekta ili kontejnera za skladištenje.

Eksploziv se ne može upotrebljavati na mjestima gdje je nadležni organ odredio zabranu obavljanja radova čije izvođenje zahtijeva upotrebu tih eksploziva.

7.2. Upotreba pirotehničkih sredstava

Klasifikacija pirotehničkih sredstava

Član 84

Proizvođač pirotehničkog sredstva je dužan da klasifikuje pirotehnička sredstva prema njihovoj vrsti upotrebe i namjeni, stepenu opasnosti i nivou buke, a konačnu potvrdu izdaje tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti.

Pirotehnička sredstva obuhvataju:

1) vatrometne proizvode, i to:

- kategorija F1: vatrometni proizvodi koji predstavljaju vrlo nizak stepen opasnosti i zanemarljiv nivo buke i koji su namijenjeni za upotrebu u zatvorenim prostorima, uključujući proizvode namijenjene za upotrebu unutar stambenih objekata,
- kategorija F2: vatrometni proizvodi koji predstavljaju nizak stepen opasnosti i nizak nivo buke i koji su namijenjeni za spoljašnju upotrebu u ograničenim prostorima,
- kategorija F3: vatrometni proizvodi koji predstavljaju srednji stepen opasnosti, koji su namijenjeni za spoljašnju upotrebu na velikim otvorenim prostorima za upotrebu od strane lica sa posebnim znanjem (tzv. "profesionalni vatrometni proizvodi") i čiji nivo buke nije štetan po zdravlje ljudi,
- kategorija F4: vatrometni proizvodi koji predstavljaju visok stepen opasnosti, koji su namijenjeni isključivo za upotrebu od strane lica sa posebnim znanjem (tzv. „profesionalni vatrometni proizvodi") i čiji nivo buke nije štetan po zdravlje ljudi;

2) pirotehnička sredstva za pozorišnu/scensku upotrebu, i to:

- kategorija T1: pirotehnička sredstva za scensku upotrebu koja predstavljaju nizak stepen opasnosti,
- kategorija T2: pirotehnička sredstva za scensku upotrebu koja su namijenjena isključivo za upotrebu od strane lica koja ispunjavaju uslove propisane članom 41 stav 1 ovog zakona;

3) ostala pirotehnička sredstva, i to:

- kategorija P1: pirotehnička sredstva, osim vatrometnih i scenskih pirotehničkih sredstava, koja predstavljaju nizak stepen opasnosti,
- kategorija P2: pirotehnička sredstva, osim vatrometnih i scenskih pirotehničkih sredstava, koja su namijenjena isključivo za upotrebu od strane lica koja ispunjavaju uslove propisane članom 41 stav 1 ovog zakona.

Zahtjevi bezbjednosti koje pirotehnička sredstva moraju da ispunjavaju u skladu sa svojim karakteristikama, postupci ocjenjivanja usaglašenosti, kao i označavanje pirotehničkih sredstava propisuje Ministarstvo.

Označavanje pirotehničkih sredstava, osim pirotehničkih sredstava za vozila

Član 85

Proizvođač je dužan da obezbijedi da pirotehnička sredstva, osim pirotehničkih sredstava za vozila, budu označena vidljivo, čitljivo i neizbrisivo na službenom jeziku ili jezicima države članice u kojoj se pirotehničko sredstvo stavlja na raspolaganje krajnjem korisniku i to označavanje mora biti jasno, razumljivo i lako shvatljivo.

Označavanje pirotehničkih sredstava mora najmanje sadržati podatke o proizvođaču iz člana 46 stav 9, a kada proizvođač nije registrovan u Evropskoj uniji, i podatke o proizvođaču i uvozniku iz člana 46 stav 9 i člana 66 stav 10, naziv i tip pirotehničkog sredstva, njegov registarski broj, broj proizvoda, serije ili serijski broj, minimalnu starosnu granicu kako je navedena u članu 89 st. 1 i 4, odgovarajuću kategoriju i uputstvo za upotrebu, godinu proizvodnje za vatromete kategorija F3 i F4 i, kada je primjenjivo, minimalnu bezbjednosnu udaljenost. Označavanje mora sadržati neto eksplozivni sadržaj (NEC).

Vatrometi moraju sadržati najmanje sljedeće podatke:

1) kategorija F1: prema potrebi, „samo za upotrebu na otvorenom" i minimalnu bezbjednosnu udaljenost;

2) kategorija F2: „samo za upotrebu na otvorenom" i, prema potrebi, minimalnu bezbjednosnu udaljenost;

3) kategorija F3: „samo za upotrebu na otvorenom" i minimalnu bezbjednosnu udaljenost;

4) kategorija F4: „za upotrebu isključivo od strane lica sa stručnim znanjem" i minimalnu bezbjednosnu udaljenost.

Pozorišna pirotehnička sredstva moraju sadržati najmanje sljedeće podatke:

1) kategorija T1: prema potrebi, „samo za upotrebu na otvorenom" i minimalnu bezbjednosnu udaljenost;

2) kategorija T2: „za upotrebu isključivo od strane lica sa stručnim znanjem" i minimalnu bezbjednosnu udaljenost.

Ako na pirotehničkom sredstvu nema dovoljno prostora za označavanje iz st. 2, 3 i 4 ovog člana, podaci se moraju navesti na najmanjem dijelu ambalaže.

Označavanje pirotehničkih sredstava za vozila

Član 86

Označavanje pirotehničkih sredstava za vozila obuhvata podatke o proizvođaču iz člana 46 stav 6 ovog zakona, naziv i vrstu pirotehničkog sredstva, njegov registarski broj, kao i broj proizvoda, broj šarže ili serijski broj, kao i, prema potrebi, bezbjednosna uputstva, odnosno bezbjednosno-tehnički list (bezbjednosni list).

Ako na pirotehničkom sredstvu za vozila nema dovoljno prostora za označavanje iz stava 1 ovog člana, podaci se navode na ambalaži.

Bezbjednosno-tehnički list (bezbjednosni list) za pirotehnička sredstva za vozila, koji se izrađuje u skladu sa Prilogom II Uredbe (EZ) br. 1907/2006 Evropskog parlamenta i Savjeta od 18. decembra 2006. godine o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju hemikalija (REACH) i osnivanju Evropske agencije za hemikalije, uzimajući u obzir posebne potrebe profesionalnih korisnika, dostavlja se tim korisnicima na jeziku koji oni zahtijevaju.

Bezbjednosno-tehnički list (bezbjednosni list) može se dostaviti u papirnom ili elektronskom obliku, pod uslovom da profesionalni korisnik ima na raspolaganju potrebna sredstva koja mu omogućavaju pristup tom listu.

Uslovi za prodaju pirotehničkih sredstava

Član 87

Privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik, uvoznik, odnosno distributer iz člana 61 stav 1 ovog zakona za prodaju pirotehničkih sredstava razreda F2, P1 i T1, pored uslova iz člana 62 ovog zakona, mora da ima:

- prodajnu prostoriju; i
- najmanje jedno zaposleno lice.

Lice iz stava 1 alineja 2 ovog člana mora da ima najmanje III nivo kvalifikacije obrazovanja i da ispunjava uslove iz člana 41 stav 1 ovog zakona.

Prodajna prostorija za pirotehnička sredstva

Član 88

Prodajna prostorija iz člana 87 stav 1 alineja 1 ovog zakona, pored minimalnih tehničkih i drugih uslova utvrđenih propisima kojima se uređuje unutrašnja trgovina, mora da ispunjava i posebne bezbjednosne uslove.

Posebne bezbjednosne uslove iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove unutrašnje trgovine.

Prodaja pirotehničkih sredstava

Član 89

Pirotehnička sredstva kategorije F1 mogu se stavljati na tržište tokom cijele godine i mogu se prodavati isključivo licima starijim od 16 godina, a u maloprodajnim objektima iz člana 61 stav 2 ovog zakona dozvoljeno je držati najviše 100 kg bruto pirotehničkih sredstava kategorije F1.

Pirotehnička sredstva kategorije P1 mogu se stavljati na tržište tokom cijele godine i mogu se prodavati isključivo pravnim i fizičkim licima koja upravljaju registrovanim plovilima (kao što su čamci, jahte ili brodovi) za koja propisi kojima se uređuje sigurnost plovidbe zahtijevaju da budu opremljena pirotehničkim signalima za pomoć na moru.

Pirotehnička sredstva kategorije T1 mogu se stavljati na tržište tokom cijele godine i mogu se prodavati isključivo pravnim licima koja se bave djelatnošću filmske, televizijske ili pozorišne produkcije.

Pirotehnička sredstva kategorije F2, osim onih koja proizvode prasak ili eksplozivni efekat (petarde), mogu se stavljati na tržište u periodu od 15. decembra do 15. januara i mogu se prodavati isključivo licima starijim od 18 godina.

Radi zaštite života i zdravlja ljudi, javne bezbjednosti, životne sredine i imovine, Ministarstvo može odrediti kraći period prodaje pirotehničkih sredstava iz stava 4 ovog člana, kao i ograničiti prodaju i upotrebu pojedinih pirotehničkih sredstava iz stava 4 ovog člana.

Ministarstvo će naredbu iz stava 5 ovog člana objaviti u javnim medijima najkasnije do 1. novembra tekuće godine.

Zabrane

Član 90

Zabranjena je prodaja i upotreba pirotehničkih sredstava razreda F2 sa efektom pucnja – petardi.

Upotreba drugih pirotehničkih sredstava razreda F2 zabranjena je fizičkim licima:

- u toku godine od 16. januara do 14. decembra;
- u zatvorenim prostorijama;
- na prostoru gdje se okuplja veći broj ljudi.

Zabranjena je prodaja, posjedovanje i upotreba pirotehničkih sredstava razreda P1 koja su sastavni dio vozila (uključujući vazdušne jastuke i zatezače sigurnosnih pojaseva), osim ako ta pirotehnička sredstva nijesu sastavni dio vozila ili u odvojivi dio vozila.

Dozvole koje se odnose na izvođenje javnih vatrometa
Član 91

Javni vatromet može da izvodi privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik koji ima dozvolu za vršenje djelatnosti javnih vatrometa i dozvolu za izvođenje javnog vatrometa.

Dozvole iz stava 1 ovog člana izdaje Ministarstvo.

Uslovi za vršenje djelatnosti javnih vatrometa
Član 92

Privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik iz člana 91 stav 1 ovog zakona mora da ima:

- odgovorno lice;
- najmanje jedno zaposleno lice sa posebnim stručnim znanjem koje rukuje i/ili koristi pirotehnička sredstva za vatromete; i
- skladišni objekat za koji je izdata upotrebna dozvola;

Odgovorno lice iz stava 1 alineja 1 ovog člana mora da ima najmanje V nivo kvalifikacije obrazovanja odgovarajućeg smjera i da ispunjava uslove iz člana 41 stav 1 ovog zakona.

Zaposleno lice iz stava 1 alineja 2 ovog člana mora da ima najmanje IV nivo kvalifikacije obrazovanja.

Obrazovanje i osposobljavanje lica za izvođenje javnog vatrometa
Član 93

Obrazovanje i osposobljavanje lica za izvođenje javnog vatrometa iz člana 92 stav 1 alineja 2 ovog zakona sprovodi organizator obrazovanja, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast obrazovanja.

Obrazovanje i osposobljavanje lica iz stava 1 ovog člana sprovodi se po programu obrazovanja, u skladu sa propisima kojima se uređuje obrazovanje odraslih.

Zahtjev za izdavanje dozvole za vršenje djelatnosti javnih vatrometa
Član 94

Privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik, uz zahtjev za izdavanje dozvole za vršenje djelatnosti javnih vatrometa, prilaže:

- podatke o odgovornom licu;
- podatke o zaposlenom licu sa posebnim stručnim znanjem koje rukuje i/ili koristi pirotehnička sredstva za vatromete; i
- dokaz da ima skladišni objekat za koji je izdata upotrebna dozvola.

Prestanak važenja dozvole za vršenje djelatnosti javnih vatrometa
Član 95

Dozvola za vršenje djelatnosti javnih vatrometa prestaje da važi na zahtjev imaoca te dozvole ili ako imalac te dozvole prestane da ispunjava uslove iz člana 92 ovog zakona.

Rješenje o prestanku važenja dozvole za vršenje djelatnosti javnih vatrometa donosi Ministarstvo i protiv tog rješenja može se pokrenuti upravni spor.

Subjekti iz stava 1 ovog člana dužni su da inspektoru dostave evidencije koje su vodili u skladu sa ovim zakonom, u roku od osam dana od dana prijema rješenja o prestanku važenja dozvole za vršenje djelatnosti javnih vatrometa.

Subjekti iz stava 1 ovog člana dužni su da preostale količine pirotehničkih sredstava unište na propisan način, najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema rješenja o prestanku važenja dozvole za vršenje djelatnosti javnih vatrometa.

Vrste vatrometa
Član 96

Javni vatrometi su profesionalni vatromet i vatromet za scenske efekte.

Profesionalni vatromet izvodi se odobrenim pirotehničkim sredstvima razreda F2, F3 i F4, na površinama koje su za tu namjenu posebno pripremljene i na propisanoj udaljenosti od objekata, komunikacijskih mrežai drugih prostora.

Vatromet za scenske efekte izvodi se u pozorištima i sličnim ustanovama, u filmskim i televizijskim studijima ili na otvorenom prostoru odobrenim pirotehničkim sredstvima razreda F1, F2, F3, F4, T1 i T2, kao i drugim eksplozivima koji se koriste za te namjene.

Dozvola za izvođenje javnog vatrometa
Član 97

Dozvola za izvođenje javnog vatrometa izdaje se na zahtjev privrednog društva, drugog pravnog lica ili preduzetnika koji ima dozvolu za vršenje djelatnosti javnih vatrometa.

Dozvolom za izvođenje javnog vatrometa određuje se vrsta i razred pirotehničkih sredstava za tu namjenu, mjesto i vrijeme izvođenja javnog vatrometa, kao i odgovorno lice i lice koje izvodi javni vatromet.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana prilaže se:

- plan o izvođenju javnog vatrometa;
- saglasnost vlasnika ili korisnika zemljišta, odnosno objekta sa kojeg se planira izvođenje javnog vatrometa i
- pisani dokaz da je prilikom izvođenja javnog vatrometa obezbijeđeno prisustvo opštinske službe zaštite i spašavanja.

U slučaju izvođenja javnog vatrometa sa vode, kad je rastojanje od mjesta izvođenja vatrometa do najbližeg dijela obale dvostruko veće od maksimalnog dometa pirotehničkog sredstva koje se koristi za izvođenje javnog vatrometa, uz zahtjev iz stava 1 ovog člana nije potrebno priložiti dokaz iz stava 3 alineja 3 ovog člana.

Bliže uslove i bezbjednosne mjere za izvođenje javnog vatrometa, kao i sadržaj plana o izvođenju javnog vatrometa propisuje Ministarstvo.

7.3. Miniranja

Vrste miniranja
Član 98

Poslovi miniranja su: nadzemna miniranja, specijalna miniranja, podzemna miniranja i miniranja pri razminiranju.

Nadzemna miniranja su: miniranja na površini, miniranja u građevinarstvu, miniranja prilikom krčenja šuma (vađenje panjeva) i iskopavanja jama za sadnice i miniranja za usitnjavanje prevelikih komada stijena.

Specijalna miniranja se izvode u posebnim uslovima i za posebne svrhe i obuhvataju: podvodna miniranja, miniranja građevinskih objekata, miniranja kod seizmičkih istraživanja, tehnološka miniranja i miniranja prilikom izrade tunela i drugih podzemnih prostorija, osim podzemnih miniranja prilikom eksploatacije mineralnih sirovina.

Podzemna miniranja obuhvataju radnje podzemnog miniranja prilikom eksploatacije mineralnih sirovina.

Miniranja pri razminiranju su miniranja koja se sprovode prilikom obavljanja poslova razminiranja.

Dozvola za vršenje djelatnosti miniranja
Član 99

Poslove miniranja može da vrši privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik koji ima dozvolu za vršenje djelatnosti miniranja.

Dozvolu iz stava 1 ovog člana izdaje Ministarstvo.

Uslovi za vršenje poslova miniranja
Član 100

Privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik iz člana 99 stav 1 ovog zakona mora da ima:

- odgovorno lice;
- najmanje jedno zaposleno lice kome je izdato odobrenje za vršenje poslova miniranja u skladu sa ovim zakonom; i
- skladišni objekat za koji je izdata upotrebna dozvola.

Odgovorno lice iz stava 1 alineja 1 ovog člana mora da ima VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja rudarskog fakulteta - smjer eksploatacija ili opšti smjer ili drugog odgovarajućeg tehničkog fakulteta i da ispunjava uslove iz člana 41 stav 1 ovoga zakona.

Zahtjev za izdavanje dozvole
Član 101

Privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik, uz zahtjev za izdavanje dozvole za vršenje djelatnosti miniranja, prilaže:

- dokaz da odgovorno lice ispunjava uslove iz člana 100 stav 2 ovog zakona;
- dokaze da zaposleno lice kome je izdato odobrenje za vršenje poslova miniranja u skladu sa ovim zakonom ispunjava uslove za izdavanje tog odobrenja; i
- dokaz da ima skladišni objekat za koji je izdata upotrebna dozvola.

Prestanak važenja dozvole
Član 102

Dozvola za vršenje djelatnosti miniranja prestaje da važi na zahtjev imaoca dozvole za vršenje djelatnosti miniranja ili ako imalac te dozvole prestane da ispunjava uslove iz člana 100 ovog zakona.

Rješenje o prestanku važenja dozvole za vršenje djelatnosti miniranja donosi Ministarstvo i protiv tog rješenja može se pokrenuti upravni spor.

Subjekti iz stava 1 ovog člana dužni su da inspektoru dostave evidencije koje su vodili u skladu sa ovim zakonom, u roku od osam dana od dana prijema rješenja o prestanku važenja dozvole za vršenje djelatnosti miniranja.

Subjekti iz stava 1 ovog člana dužni su da preostale količine eksploziva unište na propisan način, najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema rješenja o prestanku važenja dozvole za vršenje djelatnosti miniranja.

Plan miniranja i mjere bezbjednosti

Član 103

Prilikom vršenja poslova miniranja, privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik dužan je da preduzme bezbjednosne mjere i izvede miniranje prema planu miniranja, tako da miniranjem ne ugrozi živote, zdravlje i bezbjednost ljudi, životinja i biljaka, životnu sredinu i imovinu.

Plan miniranja iz stava 1 ovog člana izrađuje lice koje ima VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja rudarske struke i položen stručni ispit, u skladu sa propisima o rudarstvu.

Privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik koji vrši poslove miniranja dužan je da o miniranjima koja se vrše u naseljenom mjestu ili u blizini naseljenog mjesta, najkasnije 24 časa prije vršenja miniranja, obavijesti inspektora, policiju i javnost, putem sredstava javnog informisanja, i da tri dana prije vršenja miniranja u blizini puteva, željeznica, vodovoda, električnih ili telefonskih vodova i sličnih objekata, u pisanoj formi, obavijesti privredna društva i druga pravna lica koja upravljaju tim objektima.

Odobrenje za vršenje poslova nadzemnog miniranja

Član 104

Nadzemno miniranje može da izvodi zaposleno lice iz člana 100 stav 1 alineja 2 ovog zakona, kome je izdato odobrenje za vršenje poslova nadzemnog miniranja.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje Ministarstvo.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana može se izdati licu iz stava 1 ovog člana koje ispunjava uslove iz člana 41 stav 1 al. 1 do 5 ovog zakona i ima:

- najmanje III nivo kvalifikacije obrazovanja odgovarajuće struke; i
- položen stručni ispit za vršenje poslova miniranja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast rudarstva.

Odobrenje za vršenje poslova specijalnog miniranja

Član 105

Specijalno miniranje može da izvodi lice iz člana 100 stav 1 al. 1 ili 2 ovog zakona, kome je izdato odobrenje za vršenje poslova specijalnog miniranja.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje Ministarstvo.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana može se izdati licu iz stava 1 ovog člana koje ispunjava uslove iz člana 41 stav 1 al. 1 do 5 ovog zakona i ima:

- najmanje VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja rudarskog fakulteta - smjer eksploatacija ili opšti smjer;
- položen stručni ispit za vršenje poslova miniranja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast rudarstva; i
- četiri godine radnog iskustva na poslovima miniranja.

Odobrenje za vršenje poslova podzemnog miniranja

Član 106

Podzemno miniranje može da izvodi zaposleno lice iz člana 100 stav 1 alineja 2 ovog zakona, kome je izdato odobrenje za vršenje poslova podzemnog miniranja.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje Ministarstvo.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana može se izdati licu iz stava 1 ovog člana koje ispunjava uslove iz člana 104 stav 3 ovog zakona.

Odobrenje za vršenje poslova miniranja pri razminiranju

Član 107

Miniranje pri razminiranju može da izvodi zaposleno lice iz člana 100 stav 1 alineja 2 ovog zakona, kome je izdato odobrenje za vršenje poslova miniranja pri razminiranju.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje Ministarstvo.

Odobrenje iz stava 1 ovog člana može se izdati licu iz stava 1 ovog člana koje ispunjava uslove iz člana 41 stav 1 al. 1 do 5 ovog zakona i ima:

- najmanje IV nivo kvalifikacije obrazovanja, odgovarajuće struke;
- položen stručni ispit za vršenje poslova miniranja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast rudarstva i
- dvije godine radnog iskustva na poslovima razminiranja ili miniranja, ako ima IV nivo kvalifikacije obrazovanja ili jednu godinu radnog iskustva na tim poslovima, ako ima najmanje V nivo kvalifikacije obrazovanja.

Poslovi pripreme miniranja
Član 108

Fizičko lice koje izvodi poslove pripreme miniranja i pomoćne poslove na pripremi miniranja mora da:

- ispunjava uslove iz člana 41 stav 1 al. 1 do 5 ovog zakona;
- ima najmanje I2 nivo kvalifikacije obrazovanja; i
- bude prethodno upoznato sa opasnostima prilikom rukovanja eksplozivom kod određene vrste miniranja.

Fizičko lice koje obavlja poslove iz stava 1 ovog člana mora biti pod nadzorom lica kome je izdato odobrenje za određenu vrstu miniranja u skladu sa ovim zakonom.

8. Uništavanje eksploziva

Uslovi i način uništavanja eksploziva
Član 109

Eksplozivi se uništavaju u skladu sa uputstvom proizvođača na mjestima gdje je dozvoljena upotreba eksploziva, a uništavanje se vrši na način koji ne ugrožava život, zdravlje i bezbjednost ljudi, životinja i biljaka, životnu sredinu i imovinu.

Eksplozivi mogu uništavati samo lica koja ispunjavaju uslove iz člana 41 stav 1 ovog zakona.

Privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik dužan je da o načinu, količini, mjestu i vremenu uništavanja neupotrijebljenih eksploziva i neupotrijebljene ambalaže obavijesti inspektora i policiju, najkasnije 24 časa prije časa određenog za uništavanje.

Ako se prilikom uništavanja eksploziva predviđa jaka detonacija, privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik dužan je da postupi u skladu sa članom 103 stav 3 ovog zakona.

IV. PROIZVODNI OBJEKTI I SKLADIŠNI OBJEKTI

Bezbjednosne mjere prilikom izgradnje i opremanja
Član 110

Proizvodni objekti i skladišni objekti moraju biti izgrađeni i opremljeni tako da se obezbijedi zaštita života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine.

Postavljanje kontejnera za skladištenje
Član 111

Kontejneri za skladištenje mogu se postavljati samo na mjestima koja odredi Ministarstvo u skladu sa zakonom kojim se propisuju mjere za zaštitu od požara.

U kontejner za skladištenje se može smjestiti onoliko eksploziva koliko je predviđeno tehničkim propisom, odnosno ispravom usaglašenosti koju je proizvođaču izdalo tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuju tehnički zahtjevi za proizvode i ocjenjivanje usaglašenosti.

Smještaj više vrsta eksploziva
Član 112

U proizvodnim objektima, skladišnim objektima, priručnim skladištima i kontejnerima za skladištenje u kojima se čuva više vrsta eksploziva, ti eksplozivi se moraju smještati u odvojene prostore ili u posebne za to izgrađene pregrade.

Sredstva za iniciranje eksploziva ne smiju se držati u proizvodnim objektima, skladišnim objektima, priručnim skladištima i kontejnerima za skladištenje, zajedno sa eksplozivima, osim ako u tim objektima, skladištima, odnosno kontejnerima postoje za to posebno opremljeni prostori.

Osvjetljavanje
Član 113

Unutrašnjost proizvodnih objekata, skladišnih objekata, priručnih skladišta i kontejnera za skladištenje, po pravilu, treba da bude osvijetljena dnevnom svjetlošću.

Ako se proizvodni objekti, skladišni objekti, priručna skladišta i kontejneri za skladištenje osvjetljavaju električnim osvjetljenjem, električne instalacije moraju da budu izvedene u skladu sa tehničkim propisom i da se održavaju u ispravnom stanju.

Zagrijavanje
Član 114

Proizvodni objekti, skladišni objekti, priručna skladišta i kontejneri za skladištenje se, po pravilu, ne zagrijavaju a ako je zagrijavanje određenih prostora neophodno, mora da se vrši u skladu sa tehničkim propisima.

Ventilacija
Član 115

Proizvodni objekti, skladišni objekti, priručna skladišta i kontejneri za skladištenje moraju da imaju ventilaciju.

Otvori za ventilaciju moraju biti izgrađeni tako da se ne mogu zatvoriti, odnosno zapušiti i da kroz njih ne može da prodre voda u proizvodne objekte, skladišne objekte, priručna skladišta i kontejnere za skladištenje.

Aparati, uređaji i gromobranske instalacije
Član 116

Proizvodni objekti, skladišni objekti, priručna skladišta i kontejneri za skladištenje moraju da budu snabdjeveni aparatima ili drugim uređajima za gašenje požara i da imaju gromobransku instalaciju.

Pakovanje i slaganje
Član 117

Eksplozivi se drže u proizvodnim objektima, skladišnim objektima, priručnim skladištima i kontejnerima za skladištenje u propisanom pakovanju i složene na način predviđen tehničkim propisima.

Upotreba
Član 118

Proizvodni objekti i skladišni objekti mogu se koristiti nakon dobijanja upotrebne dozvole, u skladu sa zakonom kojim se uređuje uređenje prostora i izgradnja objekata.

Propis o proizvodnim objektima i skladišnim objektima
Član 119

Bezbjednosna rastojanja i granice zona opasnosti za sve tipove proizvodnih objekata i skladišnih objekata, uslove koje moraju da ispunjavaju proizvodni objekti i skladišni objekti kao i način njihovog fizičkog i tehničkog obezbjeđenja propisuje Ministarstvo.

V. EVIDENCIJE, PRIKUPLJANJE PODATAKA I REGISTAR

Vođenje evidencija
Član 120

Ministarstvo vodi evidencije o:

- izdatim dozvolama za proizvodnju, promet, nabavku eksploziva ili pirotehničkog sredstva, vršenje djelatnosti javnih vatrometa, izvođenje javnog vatrometa, vršenje djelatnosti miniranja i odobrenjima za vršenje poslova miniranja;
- izdatim dozvolama za proizvodnju eksploziva na mjestu upotrebe;
- izdatim rješenjima o prestanku važenja dozvole za proizvodnju, promet eksploziva ili pirotehničkog sredstva, vršenje djelatnosti javnih vatrometa i vršenje djelatnosti miniranja;
- izdatim rješenjima o prestanku važenja dozvole za proizvodnju eksploziva na mjestu upotrebe; i
- oduzetim uzorcima eksploziva.

Organ državne uprave nadležan za poslove ekonomije vodi evidenciju o tijelima za ocjenjivanje usaglašenosti.

Proizvođač vodi evidencije o vrsti i količini proizvedenih, prodatih, upotrijebljenih, uništenih, vraćenih, nestalih ili otuđenih eksploziva i/ili pirotehničkih sredstava.

Privredno društvo koje proizvodi eksplozive na mjestu upotrebe vodi evidencije o vrsti i količini proizvedenih, upotrijebljenih i uništenih eksploziva.

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji vrše promet, nabavku i/ili upotrebljavaju eksplozive i/ili pirotehnička sredstva vode evidencije o količini i vrsti nabavljenih, prodatih, upotrijebljenih, uništenih, vraćenih, nestalih ili otuđenih eksploziva ili pirotehničkih sredstava .

Evidencije iz st. 1 do 5 ovog člana čuvaju se deset godina.

Sadržaj i način vođenja evidencija iz st. 1 do 5 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Zaštita podataka iz evidencija
Član 121

Na prikupljanje, obradu, čuvanje i korišćenje podataka iz evidencija propisanih ovim zakonom primjenjuju se propisi kojima se uređuje zaštita neobjavljenih i ličnih podataka.

Prikupljanje podataka
Član 122

Privredni subjekti u oblasti eksploziva su dužni da uspostave sisteme za prikupljanje podataka o eksplozivima, uključujući njihovu jedinstvenu identifikaciju, tokom cijelog lanca snabdijevanja i upotrebe, odnosno uništenja.

Sistem iz stava 1 ovog člana mora omogućiti privrednim subjektima praćenje eksploziva na način da se u svakom trenutku može utvrditi ko ih posjeduje.

Podaci iz stava 1 ovog člana čuvaju se deset godina nakon isporuke eksploziva ili, kada je to poznato, nakon njihove upotrebe ili uništenja, čak i u slučaju da je privredni subjekat prestao da obavlja djelatnost.

Obaveze privrednih subjekata u vezi sa evidencijama koje se odnose na eksplozive
Član 123

Privredni subjekti u oblasti eksploziva dužni su da:

1) vode evidencije o svim identifikacijama eksploziva, sa svim relevantnim podacima, uključujući vrstu eksploziva, kao i privredno društvo ili lice kojem je eksploziv dat na čuvanje;

2) vode evidencije o lokaciji svakog eksploziva dok se nalazi u njihovom posjedu ili čuvanju, sve dok ga ne prenesu na drugi privredni subjekt ili ne upotrijebe;

3) redovno testiranju sistem za prikupljanje podataka radi obezbjeđivanja njegove efikasnosti i kvaliteta evidentiranih podataka;

4) čuvaju i ažuriraju prikupljene podatke, uključujući jedinstvene identifikacije, u skladu sa članom 122 stav 3 ovog zakona;

5) zaštite prikupljene podatake od slučajnog ili namjernog oštećenja ili uništenja;

6) dostavljaju nadležnim organima, na njihov zahtjev, informacije o porijeklu i lokaciji svakog eksploziva tokom cijelog lanca snabdijevanja i upotrebe, odnosno uništenja;

7) dostavljaju nadležnim organima države članice imena i kontakt podatke lica koje može pružiti informacije iz tačke 6 ovog stava van redovnog radnog vremena.

Radi izvršavanja obaveze iz stava 1 tačka 4 ovog člana, privredni subjekt je, ako se radi o eksplozivima proizvedenim ili uvezenim prije 5. aprila 2012. godine, od kada se primjenjuje sistem jedinstvene identifikacije i sljedivosti propisan ovim zakonom, dužan da vodi i ažurira evidencije u skladu sa domaćim propisima koji su važili u vrijeme kada su ti eksplozivi stavljeni na tržište.

Obaveze proizvođača i uvoznika u vezi sa evidencijama koje se odnose na pirotehnička sredstva
Član 124

Proizvođači i uvoznici pirotehničkih sredstava dužni su da:

1) vode evidenciju o svim registarskim brojevima pirotehničkih sredstava koja su proizveli ili uvezli, sa njihovim trgovačkim nazivom, generičkim tipom i podtipom, ako je primjenjivo, kao i mjestom proizvodnje, najmanje deset godina nakon stavljanja na tržište;

2) predaju evidenciju iz tačke 1 ovog stava nadležnim organima u slučaju prestanka obavljanja djelatnosti;

vrpoeksplozive i pirotehnička sredstva svih država članica informacije iz tačke 1 ovog stava.

Registar pirotehničkih sredstava
Član 125

Prijavljena tijela koja sprovode postupke ocjenjivanja usaglašenosti u skladu sa članom 9 Direktive 2007/23/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 23.maja 2007. o stavljanju na tržište pirotehničkih sredstava (u daljem tekstu: Direktiva 2007/23/EZ) vode registar pirotehničkih sredstava za koja su izdala sertifikate o EZ ispitivanju tipa u skladu sa postupkom ocjenjivanja usaglašenosti iz člana 15 tačka (a) Direktive 2007/23/EZ (Modul B) ili sertifikate o usaglašenosti u skladu sa postupkom iz člana 9 tačka (b) Direktive 2007/23/EZ (Modul G) ili odobrenja sistema kvaliteta u skladu sa postupkom iz člana 9 tačka (c) Direktive 2007/23/EZ (Modul H), u formatu utvrđenom u Aneksu te direktive.

Registar iz stava 1 ovog člana mora da sadrži najmanje podatke utvrđene u Aneksu iz stava 1 ovog člana i ti podaci se čuvaju najmanje deset godina od dana kada su prijavljena tijela izdala sertifikate ili odobrenja iz stava 1 ovog člana.

Prijavljena tijela redovno ažuriraju registar iz stava 1 ovog člana i objavljuju ga na svojoj internet stranici.

U slučaju povlačenja prijave tijela za ocjenjivanje usaglašenosti, to tijelo predaje registar iz stava 1 ovog člana drugom prijavljenom tijelu ili nadležnom organu države članice na koju se to odnosi.

VI. NADZOR

Vršenje nadzora
Član 126

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Poslove inspekcijskog nadzora u okviru nadležnosti Ministarstva vrši inspektor za eksplozive i pirotehnička sredstva, u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Upravne mjere i radnje
Član 127

Pored upravnih mjera i radnji propisanih zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, inspektor za eksplozive i pirotehnička sredstva ima ovlašćenja i da:

- uđe i pregleda objekte i prostore gdje se vrši proizvodnja, skladištenje, upotreba, uništavanje ili promet eksploziva i/ili pirotehničkih sredstava , kao i prostore za koje postoji sumnja da su u njima eksplozivi i/ili pirotehnička sredstva;
- pregleda dokumentaciju vezanu za eksplozive i/ili pirotehnička sredstva;
- pregleda isprave o stručnoj kvalifikaciji odgovornih lica i zaposlenih lica koja rukuju eksplozivima i/ili pirotehničkim sredstvima prilikom proizvodnje, ispitivanja, skladištenja, prometa, upotrebe eksploziva i/ili pirotehničkih sredstava i miniranja, u skladu sa ovim zakonom;
- pregleda isprave o stručnoj osposobljenosti za rukovanje eksplozivima i/ili pirotehničkim sredstvima;
- provjeri i utvrdi identitet lica koja zatekne na mjestima upotrebe, proizvodnje i skladištenja eksploziva i/ili pirotehničkih sredstava;
- zabrani rukovanje licima koja nijesu stručno osposobljena za rukovanje eksplozivima i/ili pirotehničkim sredstavima;

- zabrani proizvodnju, promet, skladištenje, upotrebu, utovar ili istovar eksploziva i/ili pirotehničkih sredstava zbog nepravilnosti učinjenih prilikom preduzimanja bezbjednosnih mjera koje mogu ugroziti život, zdravlje i bezbjednost ljudi, životinja i biljaka, životnu sredinu i imovinu;

- naredi otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u određenom roku;

- zabrani proizvodnju eksploziva na mjestu upotrebe zbog nepravilnosti učinjenih prilikom preduzimanja pojedinih mjera koje mogu ugroziti život, zdravlje i bezbjednost ljudi, životinja i biljaka, životnu sredinu i imovinu;

- zabrani izvođenje miniranja, ako na licu mjesta utvrdi da nijesu ispunjeni uslovi za njegovo izvođenje;

- zabrani izvođenje javnog vatrometa, ako na licu mjesta utvrdi da nijesu ispunjeni uslovi za njegovo izvođenje;

- zaplijeni eksploziv i/ili pirotehničko sredstvo ako postoje dovoljni dokazi da će taj eksploziv i/ili pirotehničko sredstvo biti predmet nezakonite nabavke, upotrebe ili trgovine; i

- naredi druge mjere u proizvodnji, prometu i upotrebi eksploziva i/ili pirotehničkih sredstava koje su potrebne radi zaštite života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine.

VII. KAZNENE ODREDBE

Član 128

Novačanom kaznom u iznosu od 1.5000 eura do 16.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) ne donese opšti akt za sprovođenje mjera iz člana 6 stav 1 ovog zakona (član 6 stav 2);

2) ne obezbijedi stalnu fizičku i tehničku zaštitu objekata u kojima se proizvode ili skladište (član 8);

3) ne organizuje i ne kontroliše sprovođenje propisanih mjera zaštite (član 9);

4) ne obavijesti Ministarstvo i policiju o gubitku ili krađi eksploziva odmah, a najkasnije u roku od jednog časa po saznanju (član 10);

5) stavlja u promet, prevozi ili upotrebljava eksplozive ili pirotehnička sredstva koje nijesu u originalnom pakovanju, ispitane i obilježene oznakama u skladu sa propisima o prevozu opasnih materija, ili ne označi pakovanje podacima propisanim članom 40 stav 2 ovog zakona (član 40);

6) dozvoli rukovanje eksplozivnim licu koje ne ispunjava uslove za rukovanje eksplozivima (član 41);

7) obavlja proizvodnju eksploziva, a nije registrovano za obavljanje te djelatnosti ili nema dozvolu za proizvodnju eksploziva, odnosno ne ispunjava uslove iz člana 44 ovog zakona (član 43 stav 1 i član 44);

8) ne skladišti eksploziv i pirotehnička sredstva u skladišnom objektu (član 50);

9) obavlja istraživanje novih vrsta eksploziva, a ne ispunjava uslove propisane za obavljanje naučnoistraživačke djelatnosti, nema obezbijeđene tehničke uslove i bezbjednosne mjere za zaštitu života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine ili nema dozvolu za istraživanje novih vrsta eksploziva (član 51);

10) proizvodi na mjestu upotrebe eksplozive koje nijesu navedene u članu 56 ovog zakona (član 56);

11) proizvedeni eksploziv na mjestu upotrebe trenutno i neposredno ne upotrijebi sipanjem u unaprijed pripremljene minske bušotine na mjestu upotrebe (član 57 stav 1);

12) pakuje i skladišti proizvedeni eksploziv (član 57 stav 2);

13) mjesto upotrebe na kojem se vrši proizvodnja eksploziva niije unutar gradilišta, odnosno istražno-eksploatacionog prostora i na bezbjednoj udaljenosti od naseljenih mjesta, javnih puteva, podzemnih i nadzemnih instalacija, u skladu sa projektnom dokumentacijom (član 58);

14) mjesto upotrebe na kojem se vrši proizvodnja eksploziva mora biti pod stalnom fizičkom zaštitom, u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita imovine i lica koju ne obezbjeđuje država (član 59);

15) vrši promet eksploziva ili pirotehničkih sredstava, a nije registrovano za obavljanje te djelatnosti ili nema dozvolu za promet eksploziva ili pirotehničkih sredstava (član 62 stav 1)

16) nabavi eksploziv ili pirotehnička sredstva, a ne ispunjava uslove iz člana 76 stav 1 ovog zakona (član 76 stav 1);

17) nabavi eksploziv potreban za vršenje poslova miniranja ili pirotehnička sredstva za izvođenje javnog vatrometa u količinama koje ne može skladištiti, u zavisnosti od slobodnog kapaciteta skladišnog objekta (79 stav 1) (član 79 stav1)

18) upotrijebi eksploziv na mjestu koje nije određeno u dozvoli za nabavku (član 82);

19) stavlja na tržište pirotehnička sredstva kategorije F1 van perioda dozvoljenog ovim zakonom, prodaje ih licima mlađim od 16 godina ili u maloprodajnim objektima iz člana 60 stav 2 ovog zakona drži više od 100 kg bruto pirotehničkih sredstava kategorije F1 (član 89 stav 1);

20) prodaje ili upotrebljava pirotehnička sredstva kategorije F2 sa efektom pucnja, odnosno petarde (član 90 stav 1);

21) izvodi javni vatromet bez dozvole za vršenje djelatnosti javnih vatrometa ili bez dozvole za izvođenje javnog vatrometa (član 91);

22) vrši poslove miniranja, a nema dozvolu za vršenje djelatnosti miniranja (član 99 stav 1);

23) uništava eksplozive suprotno uputstvu proizvođača, na mjestima gdje je dozvoljena upotreba eksploziva, ili ih uništava na način kojim se ugrožava život, zdravlje i bezbjednost ljudi, životinja i biljaka, životna sredina ili imovina (član 109 stav 1);

24) dozvoli da eksplozive uništavaju lica koja ne ispunjavaju uslove iz člana 41 stav 1 ovog zakona (član 109 stav 2 u vezi sa članom 41);

25) ne obavijesti inspektora i policiju o načinu, količini, mjestu i vremenu uništavanja neupotrijebljenih eksploziva i neupotrijebljene ambalaže najmanje 24 časa prije časa određenog za uništavanje (član 109 stav 3);

26) u slučaju kada se prilikom uništavanja eksploziva predviđa jaka detonacija ne postupi u skladu sa članom 103 stav 3 ovog zakona odnosno o miniranjima koja se vrše u naseljenom mjestu ili u blizini naseljenog mjesta, najkasnije 24 časa prije vršenja miniranja, ne obavijesti inspektora, policiju i javnost, putem sredstava javnog informisanja, i da tri dana prije vršenja miniranja u blizini puteva, željeznica, vodovoda, električnih ili telefonskih vodova i sličnih objekata, u pisanoj formi, ne obavijesti privredna društva i druga pravna lica koja upravljaju tim objektima (član 109 stav 4 u vezi sa članom 103 stav 3);

27) izgradi i opremi proizvodne i skladišne objekte tako da ne obezbjeđuju zaštitu života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine (član 110);

28) postavi kontejner za skladištenje na mjestu koje nije određeno od strane Ministarstva u skladu sa zakonom kojim se propisuju mjere za zaštitu od požara ili u kontejner za skladištenje smjesti veću količinu eksploziva od količine predviđene tehničkim propisom, odnosno ispravom usaglašenosti koju je proizvođaču izdalo tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti (član 111);

29) u proizvodnim objektima, skladišnim objektima, priručnim skladištima i kontejnerima za skladištenje u kojima se čuva više vrsta eksploziva, ne smjesti eksplozive u odvojene prostore ili posebne za to izgrađene pregrade ili sredstva za iniciranje eksploziva drži zajedno sa eksplozivima, a za to ne postoje posebno opremljeni prostori (član 112);

30) eksplozive u proizvodnim objektima, skladišnim objektima, priručnim skladištima i kontejnerima za skladištenje ne drži u propisanom pakovanju i ne slaže ih na način predviđen tehničkim propisima (član 117);

31) koristi proizvodne i skladišne objekte bez upotrebne dozvole izdate u skladu sa zakonom kojim se uređuje uređenje prostora i izgradnja objekata (član 118);

32) ne uspostavi sistem za prikupljanje podataka o eksplozivima, uključujući njihovu jedinstvenu identifikaciju, tokom cijelog lanca snabdijevanja i upotrebe, odnosno uništenja (član 122 stav 1);

33) ne obezbijedi da sistem iz člana 122 stav 1 ovog zakona omogućava praćenje eksploziva na način da se u svakom trenutku može utvrditi ko ih posjeduje (član 122 stav 2);

34) ne čuva podatke o eksplozivima u roku od deset godina nakon isporuke eksploziva ili, kada je to poznato, nakon njihove upotrebe ili uništenja, čak i u slučaju prestanka obavljanja djelatnosti (član 122 stav 3).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 300 eura do 1.500 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 750 eura do 4.000 eura.

Član 129

Novačanom kaznom u iznosu od 1.5000 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) ne dostavi inspektoru evidencije koje je vodio u skladu sa ovim zakonom, u roku od osam dana od dana prijema rješenja o prestanku važenja dozvole za proizvodnju eksploziva (član 49 stav 3);

2) u roku od osam dana od dana početka, promjene ili prestanka obavljanja djelatnosti ne obavijesti Ministarstvo o tim činjenicama (član 52);

3) ne dostavi inspektoru evidencije koje je vodilo u skladu sa ovim zakonom, u roku od osam dana od dana prijema rješenja o prestanku važenja dozvole za proizvodnju eksploziva na mjestu upotrebe (član 60 stav 3);

4) nabavi eksploziv potreban za vršenje poslova miniranja ili pirotehnička sredstva za izvođenje javnog vatrometa u količinama koje ne može skladištiti, u zavisnosti od slobodnog kapaciteta skladišnog objekta (član 79);

5) prilikom prodaje eksploziva ili pirotehničkih sredstava u oba primjerka dozvole za nabavku ne naznači vrstu i količinu prodatog eksploziva ili pirotehničkog sredstva, ne zadrži jedan primjerak dozvole za nabavku ili ne uruči drugi primjerak licu koje vrši nabavku (član 80 stav 2);

6) ne smjesti neupotrijebljeni eksploziv u kontejner za skladištenje (član 81 stav 1);

7) ne uništi neupotrijebljene količine eksploziva namijenjenog za jednokratnu upotrebu na gradilištu (član 81 stav 2);

8) upotrebljava eksploziv za obavljanje radova na gradilištima ili drugim sličnim mjestima, a eksploziv nije preuzet iz skladišnog objekta ili kontejnera za skladištenje (član 83 stav 1);

9) upotrebljava eksploziv na mjestima na kojima je nadležni organ odredio zabranu izvođenja radova koji zahtijevaju upotrebu tog eksploziva (član 83 stav 2);

10) ne dostavi inspektoru evidencije koje je vodio u skladu sa ovim zakonom, u roku od osam dana od dana prijema rješenja o prestanku važenja dozvole za vršenje djelatnosti javnih vatrometa (član 95 stav 3);

11) ne uništi preostale količine pirotehničkih sredstava na propisan način, najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema rješenja o prestanku važenja dozvole za vršenje djelatnosti javnih vatrometa (član 95 stav 4)

12) izvodi javni vatromet bez dozvole za izvođenje javnog vatrometa ili suprotno uslovima određenim u dozvoli (član 97 stav 1 i stav 2) (član 97 stav 1 i stav 2);

13) u roku od osam dana od dana prijema rješenja o prestanku važenja dozvole za vršenje djelatnosti miniranja ne dostavi inspektoru evidencije koje je vodio u skladu sa ovim zakonom (član 102 stav 3);

14) ne uništi preostale količine eksploziva na propisan način najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema rješenja o prestanku važenja dozvole za vršenje djelatnosti miniranja (član 102 stav 4);

15) obavlja miniranja u naseljenom mjestu ili u blizini naseljenog mjesta, a najkasnije 24 časa prije miniranja ne obavijesti inspektora, policiju i javnost putem sredstava javnog informisanja (član 103 stav 3 prva rečenica);

16) tri dana prije miniranja u blizini puteva, željeznica, vodovoda, električnih ili telefonskih vodova i sličnih objekata pisanim putem ne obavijesti privredna društva i druga pravna lica koja upravljaju tim objektima (član 103 stav 3 druga rečenica);

17) dozvoli izvođenje nadzemnog miniranja licu koje nema odobrenje za nadzemno miniranje (član 104);

18) dozvoli izvođenje specijalnog miniranja licu koje nema odobrenje za specijalno miniranje(član 105);

19) dozvoli izvođenje podzemnog miniranja licu koje nema odobrenje za podzemno miniranje (član 106);

20) dozvoli izvođenje miniranja pri razminiranju licu koje nema odobrenje za miniranje pri razminiranju (član 107);

21) dozvoli da poslove pripreme miniranja i pomoćne poslove na pripremi miniranja obavlja fizičko lice koje ne ispunjava uslove iz člana 108 stav 1 ovog zakona (član 108 stav 1);

22) ne vodi evidenciju o vrsti i količini proizvedenih, prodatih, upotrijebljenih, uništenih, vraćenih, nestalih ili otuđenih eksploziva i/ili pirotehničkih sredstava (član 120 stav 3);

23) ne vodi evidenciju o vrsti i količini proizvedenih, upotrijebljenih i uništenih eksploziva proizvedenih na mjestu upotrebe (član 120 stav 4);

24) ne vodi evidenciju o količini i vrsti nabavljenih, prodatih, upotrijebljenih, uništenih, vraćenih, nestalih ili otuđenih eksploziva ili pirotehničkih sredstava (član 120 stav 5).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 300 eura do 1.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 750 eura do 2.500 eura.

Član 130

Novčanom kaznom u iznosu do 200 eura do 550 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice ako:

1) koristi pirotehnička sredstva kategorije F2 sa efektom pucnja (petarde) (član 90 stav 1);

2) ako upotrijebi druga pirotehnička sredstva razreda F2 u toku godine od 16 januara do 14 decembra (član 90 stav 2 tačka 1);

3) upotrebljava druga pirotehnička sredstva kategorije F2 u zatvorenim prostorijama (član 90 stav 2 tačka 2);

4) upotrebljava druga pirotehnička sredstva kategorije F2 na prostoru gdje se okuplja veći broj ljudi (član 90 stav 2 tačka 3);

5) obavlja nadzemno miniranje bez izdatog odobrenja za nadzemno miniranje (član 104);

6) obavlja specijalno miniranje bez izdatog odobrenja za specijalno miniranje (član 105);

7) obavlja podzemno miniranje bez izdatog odobrenja za podzemno miniranje (član 106);

8) obavlja miniranje pri razminiranju bez izdatog odobrenja za miniranje pri razminiranju (član 107);

9) obavlja poslove pripreme miniranja i pomoćne poslove na pripremi miniranja bez ispunjavanja uslova iz člana 108 stav 1 ovog zakona (član 108).

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata
Član 131

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih akata iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se podzakonski akti donijeti na osnovu Zakona o eksplozivnim materijama ("Službeni list CG", br. 49/08, 31/14 i 31/17), ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Priznavanje položenog stručnog ispita
Član 132

Položen stručni ispit za vršenje poslova miniranja po propisima koji su važili prije dana stupanja na snagu ovog zakona, smatra se položenim u smislu ovog zakona.

Lice koje ima položen stručni ispit za izvođenje javnog vatrometa po propisima koji su važili prije dana stupanja na snagu ovog zakona, smatra se da je stručno ospoboljeno za izvođenje javnog vatrometa u skadu sa ovim zakonom.

Započeti postupci
Član 133

Postupci započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se po ovom zakonu.

Važenje dozvola i odobrenja izdatih po ranijim propisima
Član 134

Dozvola za proizvodnju, dozvola za promet, dozvola za vršenje djelatnosti javnog vatrometa, dozvola za izvođenja javnog vatrometa, dozvola za vršenje djelatnosti miniranja, odobrenje za vršenje poslova nadzemnog miniranja, odobrenje za vršenje poslova specijalnog miniranja, odobrenje za vršenje poslova podzemnog miniranja i odobrenje za vršenje poslova

miniranja pri razminiranju izdati po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona važe do prestanka važenja u skladu sa ovim zakonom.

Dozvola za proizvodnju na mjestu upotrebe i dozvola za nabavku eksploziva izdate po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, važe do isteka vremena na koje su izdate.

Priznavanje ispunjavanja uslova
Član 135

Smatra se da odgovorno lice u privrednom društvu, drugom pravnom licu i kod preduzetnika koji obavljaju djelatnost miniranja ispunjava uslov za rukovanje eksplozivima iz člana 41 stav 1 alineja 6 ovog zakona ako ima položen stručni ispit za poslove miniranja, odnosno položen stručni ispit za rad na rukovodećim radnim mjestima u oblasti rudarstva u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast rudarstva.

Primjena pojedinih odredaba
Član 136

Odredbe čl. 73, 74 i 75 ovog zakona primjenjivaće se do dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Odložena primjena
Član 137

Odredbe člana 2 stav 2 tač. 2 i 4, čl. 12 i 13, čl. 16 do 37, čl. 72 i 86 i čl. 122 do 125 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Prestanak važenja
Član 138

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe Zakon o eksplozivnim materijama ("Službeni list CG", br. 49/08, 31/14 i 31/17), Naredba o zabrani prodaje i upotrebe pirotehničkih sredstava razreda II - petardi ("Službeni list CG", broj 121/25) i čl. 43 i 44 Zakona o prevozu opasnih materija ("Službeni list CG", br. 33/14, 13/18 i 89/25).

Stupanje na snagu
Član 139

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

* U ovaj zakon prenijete su odredbe Direktive br. 2013/29 Evropskog parlamenta i Savjeta od 12. juna 2023. godine o usklađivanju zakonodavstva država članica u odnosu na stavljanje na raspolaganje pirotehničkih sredstava na tržište i odredbe Direktive br. 2014/28 Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. februara 2014. godine, o usklađivanju zakona država članica u vezi sa stavljanjem na tržište i nadzorom eksploziva za civilnu upotrebu. Uredba Savjeta (EZ) br. 515/97 od 13. marta 1997. godine o uzajamnoj pomoći između administrativnih organa država članica i saradnji tih organa sa Komisijom radi obezbjeđivanja pravilne primjene carinskih i poljoprivrednih propisa a naročito njene odredbe o povjerljivosti. Uredba (EZ) br. 765/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta od 9. jula 2008. godine o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i nadzor tržišta u vezi sa stavljanjem proizvoda na tržište i o stavljanju van snage Uredbe (EEZ) br. 339/93. Uredba (EU) 2019/1020 Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. juna 2019. godine o nadzoru tržišta i usklađenosti proizvoda i o izmjeni Direktive 2004/42/EZ i uredbi (EZ) br. 765/2008 i (EU) br. 305/2011.,Direktiva 2008/43/EZ od 4. aprila 2008. godine o uspostavljanju sistema za identifikaciju i sljedljivost eksploziva za civilnu upotrebu, u skladu sa Direktivom Savjeta 93/15/EZ i Direktiva za sprovođenje Komisije 2014/58/EU od 16. aprila 2014. o uspostavljanju sistema za sljedljivost pirotehničkih sredstava, u skladu sa Direktivom 2007/23/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o eksplozivima za civilnu upotrebu sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojom je propisano da se zakonom uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Radi daljeg usklađivanja sa pravnim tekovinama Evropske unije bilo je neophodno uskladiti tekst zakona sa direktivama EU. Takođe, u toku sprovođenja Zakona o eksplozivnim materijama pokazalo se da je neophodno donijeti novi Zakon o eksplozivnim materijama kako bi se stepen bezbjednosti prilikom rukovanja eksplozivnim materijama podigao na veći nivo, a ovo iz razloga što su nadležni organi sproveli detaljnu analizu efekta upotrebe eksplozivne materije – pirotehničkog sredstva razreda F2 sa efektom pucnja-petardi, te došli do zaključka da je istu potrebno kroz zakonski okvir zabraniti kako u dijelu prodaje tako i upotrebe, što je i praksa nekih punopravnih članica Evropske unije. Takođe, iskustvo Ministarstva unutrašnjih poslova kroz primjenu Zakona o eksplozivnim materijama ukazalo je da treba donijeti odredbe Zakona koje ne bi stvarale osnov za različito tumačenje, kako bi se obezbijedila njegova efikasna primjena. Nadalje, preciziranje pojedinih kaznenih odredbi pokazalo se kao nužno, kako bi se obezbijedili puni kapaciteti primjene Zakona o eksplozivnim materijama.

III. USAGLAŠENOST ZAKONA SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROSPKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Tekst ovog zakona usaglašen je sa najboljim rješenjima prakse, kako u okruđenju tako i u drugim evropskim zemljama.

Tekst zakona usklađen je sa sledećim direktivama:

- Direktivom 2013/29 od 12. juna 2023. godine o usklađivanju zakonodavstva država članica u odnosu na stavljanje na raspolaganje pirotehničkih sredstava na tržište i
- Direktivom br. 2014/28 od 25. februara 2014. godine, o usklađivanju zakonodavstva država članica, a u odnosu na stavljanje na raspolaganje eksploziva za civilnu upotrebu na tržište.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Poglavlje I – Osnovne odredbe

U ovom poglavlju uređuju se predmet zakona, izuzeća od njegove primjene, upotreba rodno osjetljivog jezika, kao i značenje osnovnih izraza koji se koriste u zakonu. Ovim odredbama utvrđuje se predmet pravnog uređenja, razgraničava primjena zakona u odnosu na druge propise i obezbjeđuje jedinstveno tumačenje pojmova koji su od značaja za proizvodnju, promet, nabavku, skladištenje i upotrebu eksploziva i pirotehničkih sredstava.

Poglavlje II – Bezbjednosne mjere

U ovom poglavlju propisuju se preventivne i zaštitne mjere koje su dužna da sprovode privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici koji obavljaju djelatnosti u vezi sa eksplozivima i pirotehničkim sredstvima. Posebno se uređuju obaveza donošenja opšteg akta

o sprovođenju mjera zaštite, upoznavanje i osposobljavanje lica koja rukuju eksplozivima, fizička i tehnička zaštita objekata, organizacija i kontrola sprovođenja propisanih mjera, kao i postupanje u slučaju gubitka ili krađe eksploziva, sve u cilju zaštite života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine.

Poglavlje III – Uslovi za proizvodnju, promet, nabavku i upotrebu

U ovom poglavlju uređuje se centralni dio zakonskog režima za eksplozive za civilnu upotrebu i pirotehnička sredstva, odnosno uspostavlja se cjelovit sistem pravila koja važe od faze proizvodnje i ocjenjivanja usaglašenosti proizvoda, preko njihovog stavljanja na tržište, prevoza i nabavke, pa sve do krajnje upotrebe i postupanja sa tim sredstvima. Ovim rješenjima se prvi put na jedinstven i sistemski način povezuju tehnički zahtjevi za proizvode, obaveze privrednih subjekata i upravni postupci nadležnih organa, kako bi se obezbijedila visoka zaštita života i zdravlja ljudi, javne bezbjednosti, životne sredine i imovine.

U dijelu koji se odnosi na tehničke zahtjeve i postupke ocjenjivanja usaglašenosti uvode se pravila prema kojima se eksplozivi i pirotehnička sredstva mogu stavljati na tržište samo ako ispunjavaju propisane bezbjednosne zahtjeve, ako je sproveden odgovarajući postupak ocjenjivanja usaglašenosti i ako su propisno označeni. Uređuju se EU izjava o usaglašenosti, pravila za stavljanje CE oznake, kao i postupanje u slučajevima kada proizvod nije usaglašen ili kada, i pored formalne usaglašenosti, predstavlja rizik po zdravlje, bezbjednost, imovinu ili životnu sredinu. Na taj način se uvodi savremen sistem kontrole usklađenosti proizvoda sa standardima Evropske unije, uz jasna ovlašćenja nadležnih organa i precizne obaveze privrednih subjekata.

Posebno važan segment ovog poglavlja odnosi se na uređivanje statusa i odgovornosti učesnika u lancu snabdijevanja, odnosno proizvođača, ovlašćenih zastupnika, uvoznika i distributera. Ovim zakonom se detaljno propisuje šta je svaki od ovih subjekata dužan da obezbijedi prije stavljanja proizvoda na tržište i tokom njegovog daljeg prometa, uključujući izradu i čuvanje tehničke dokumentacije, obezbjeđivanje identifikacije i sljedivosti proizvoda, dostavljanje uputstava i bezbjednosnih informacija, preduzimanje korektivnih mjera, povlačenje proizvoda sa tržišta i saradnju sa organima tržišnog nadzora. Time se uvodi jasna podjela odgovornosti i jača pravna sigurnost u primjeni zakona, jer se tačno zna ko odgovara za usaglašenost, ko za označavanje, ko za dostupnost dokumentacije, a ko za reagovanje u slučaju rizika ili neusklađenosti proizvoda.

U ovom poglavlju uređena su i posebna pravila koja se odnose na pirotehnička sredstva, javne vatromete i miniranje. U odnosu na pirotehnička sredstva propisuju se razredi, način označavanja, uslovi prodaje i upotrebe, kao i ograničenja koja imaju za cilj zaštitu građana od povreda, uznemiravanja i drugih štetnih posljedica. Posebno značajnu novinu predstavlja zabrana prodaje i upotrebe pirotehničkih sredstava kategorije F2 sa efektom pucnja, odnosno petardi, čime se jača preventivna zaštita javnog reda i mira, zdravlja ljudi i dobrobiti djece i životinja. Istovremeno se precizno uređuju uslovi za izvođenje javnih vatrometa i obavljanje poslova miniranja, uključujući dozvole, stručnu osposobljenost, planiranje i sprovođenje bezbjednosnih mjera, čime se ove djelatnosti stavljaju pod pojačan nadzor države.

Poglavlje IV – Proizvodni objekti i skladišni objekti

U ovom poglavlju propisuju se uslovi koje moraju da ispunjavaju proizvodni objekti, skladišni objekti, priručna skladišta i kontejneri za skladištenje eksploziva, kao i bezbjednosne mjere koje se odnose na njihovu izgradnju, opremanje i korišćenje. Posebno se uređuju pitanja smještaja različitih vrsta eksploziva, osvjetljenja, zagrijavanja, ventilacije, protivpožarne zaštite, gromobranske zaštite, pakovanja i slaganja eksploziva, kao i uslovi za korišćenje ovih objekata, sve radi obezbjeđivanja visokog nivoa zaštite života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine.

Poglavlje V – Evidencije
U ovom poglavlju uređuje se vođenje evidencija o eksplozivima, izdatim dozvolama i rješenjima, kao i o drugim podacima od značaja za praćenje zakonitog prometa, proizvodnje, nabavke, upotrebe i skladištenja eksploziva. Propisuje se koji organi i koji privredni subjekti vode evidencije, sadržaj i rok čuvanja tih evidencija, kao i zaštita podataka koji se u evidencijama prikupljaju, obrađuju i koriste. Takođe se uređuje sistem prikupljanja podataka o eksplozivnim materijama, uključujući njihovu jedinstvenu identifikaciju i sljedivost tokom cijelog lanca snabdijevanja i životnog ciklusa, čime se jača nadzor i mogućnost pravovremenog reagovanja nadležnih organa.

Poglavlje VI – Nadzor
U ovom poglavlju uređuje se nadzor nad sprovođenjem zakona, uključujući upravni nadzor i inspekcijski nadzor, kao i ovlašćenja nadležnih organa i inspektora u vršenju kontrole nad primjenom zakona i podzakonskih akata donijetih na osnovu njega. Propisivanjem upravnih mjera i radnji omogućava se efikasno otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nezakonitosti, kao i obezbjeđivanje dosljedne primjene zakonskih rješenja u praksi.

Poglavlje VII – Kaznene odredbe
U ovom poglavlju propisani su prekršaji i novčane kazne za pravna lica, odgovorna lica u pravnim licima, preduzetnike i fizička lica u slučaju povrede obaveza utvrđenih ovim zakonom. Kaznene odredbe imaju za cilj da obezbijede efikasnu primjenu zakona, preventivno djeluju na sve subjekte koji postupaju sa eksplozivima i pirotehničkim sredstvima i doprinesu većem stepenu zaštite javne bezbjednosti i drugih zaštićenih dobara.

Poglavlje VIII – Prelazne i završne odredbe
U ovom poglavlju uređuju se pitanja od značaja za prelazak sa važećeg pravnog režima na primjenu novog zakona, uključujući rokove za donošenje podzakonskih akata, priznavanje određenih ranije stečenih prava i ispunjenih uslova, kao i prestanak važenja dosadašnjeg zakona i podzakonskih propisa. Ovim odredbama obezbjeđuje se pravna sigurnost i nesmetana primjena zakona nakon njegovog stupanja na snagu.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti finansijska sredstva u budžetu Crne Gore.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

U skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list RCG“ br. 51/06, 66/06 i "Službenom list CG", br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18 47/19 i 112/20, 129/20, 65/21, 104/21 48/2024 i 80/2024), predlažemo da se ovaj zakon donese po hitnom postupku s obzirom na to da je njegovo donošenje neophodno radi zatvaranja pregovaračkog poglavlja 1. Sloboda kretanja robe.

OBRAZAC

IZVJEŠTAJ
O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ	Ministarstvo unutrašnjih poslova
NAZIV PROPISA	Predlog zakona o eksplozivima za civilnu upotrebu

1. Definisanje problema

- **Koje probleme treba da riješi predloženi akt?**
- **Koji su uzroci problema?**
- **Koje su posljedice problema?**
- **Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?**
- **Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?**

-Važeći normativni okvir u oblasti eksplozivnih materija pokazao je ograničenja u primjeni, naročito u dijelu preciznosti pojedinih pravnih instituta, jasnoće obaveza privrednih subjekata i efikasnosti nadzora nad proizvodnjom, prometom, nabavkom, skladištenjem, prevozom i upotrebom eksploziva i pirotehničkih sredstava.

-Uzroci problema su višestruki. Bilo je potrebno dalje usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije, posebno u odnosu na stavljanje na raspolaganje eksploziva za civilnu upotrebu i pirotehničkih sredstava na tržište. Praksa je pokazala potrebu za savremenijim sistemom ocjenjivanja usaglašenosti, tržišnog nadzora i jasnijeg razgraničenja odgovornosti proizvođača, uvoznika, distributera i drugih privrednih subjekata. Analiza efekata upotrebe pirotehničkih sredstava razreda F2 sa efektom pucnja ukazala je na potrebu zakonske zabrane njihove prodaje i upotrebe radi zaštite javnog reda, zdravlja ljudi, djece i životinja.

-Posljedice postojećeg stanja ogledaju se u povećanom riziku po život i zdravlje ljudi, javnu bezbjednost, imovinu i životnu sredinu, otežanoj primjeni propisa, mogućnosti neujednačenog postupanja nadležnih organa i većim regulatornim prazninama u pogledu kontrole kretanja i upotrebe eksploziva. Dodatno, bez preciznijeg normiranja otežano je sprovođenje nadzora nad usaglašenošću proizvoda, evidentiranjem, identifikacijom i sljedivošću eksploziva kroz cijeli lanac snabdijevanja

-Subjekti na koje problem utiče su građani, zbog bezbjednosnih rizika i mogućih povreda usljed nepravilne upotrebe eksploziva i pirotehničkih sredstava, privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici koji se bave proizvodnjom, prometom, skladištenjem, prevozom, miniranjem i javnim vatrometima, zbog pravne nesigurnosti i neujednačene primjene propisa, nadležni državni

organi, zbog otežanog nadzora i složenije primjene postojećih rješenja. Indirektno su pogođeni i potrošači, lokalne zajednice i subjekti koji učestvuju u prometu ove robe.

-U slučaju zadržavanja status quo opcije, bezbjednosni i nadzorni mehanizmi ne bi bili unaprijeđeni u mjeri potrebnoj za savremeni način upravljanja eksplozivima za civilnu upotrebu.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

-Opšti cilj predloga zakona je uspostavljanje cjelovitog, jasnog i sa pravnom tekovinom Evropske unije usklađenog pravnog okvira za proizvodnju, stavljanje na tržište, nabavku, skladištenje, prevoz i upotrebu eksploziva za civilnu upotrebu i pirotehničkih sredstava, uz visok nivo zaštite života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, životne sredine i imovine

Posebni ciljevi su unapređenje bezbjednosti prilikom rukovanja eksplozivima i pirotehničkim sredstvima kroz preciznije uslove za proizvodnju, promet, nabavku, upotrebu, skladištenje i prevoz, uspostavljanje savremenog sistema ocjenjivanja usaglašenosti, CE označavanja, tehničkih zahtjeva, tržišnog nadzora i korektivnih mjera za neusklađene proizvod, evidencija i sljedivosti eksploziva i pirotehničkih sredstava, zabrana prodaje i upotrebe pirotehničkih sredstava kategorije F2 sa efektom pucnja (petardi), radi dodatne zaštite javnog reda i mira, zdravlja ljudi, dobrobiti djece i životinja. Ovi ciljevi su neposredno usklađeni sa obavezom daljeg usklađivanja domaćeg zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije, posebno sa Direktivom 2014/28/EU i Direktivom 2013/29/EU, kao i sa pravilima EU o akreditaciji, tržišnom nadzoru i sljedivosti proizvoda, što proizlazi iz samog teksta i obrazloženja Predloga zakona. U tom smislu, predloženi propis je u pravcu ispunjavanja obaveza iz procesa evropske integracije i usklađivanja domaćeg regulatornog okvira sa standardima unutrašnjeg tržišta EU

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

-Status quo opcija zadržavanje postojećeg Zakona o eksplozivnim materijama bez donošenja novog zakona. Ova opcija ne bi riješila utvrđene probleme u pogledu dalje harmonizacije sa

pravom EU, niti bi obezbijedila sistemsko unapređenje bezbjednosti, tržišnog nadzora i sljedivosti. Neregulatorna opcija unapređenje primjene postojećeg zakona kroz smjernice, interne procedure, pojačan inspekcijski nadzor i edukaciju. Ova opcija ne bi bila dovoljna jer se identifikovani problemi odnose na sama zakonska rješenja, njihovu preciznost, strukturu i usklađenost sa pravnom tekovinom EU, pa ih nije moguće u potpunosti riješiti bez izmjene normativnog okvira

-Preferirana je regulatorna opcija, odnosno donošenje novog zakona. Takva opcija je opravdana jer jedina omogućava potpuno usklađivanje sa relevantnim direktivama Evropske unije, uvođenje savremenog sistema tehničkih zahtjeva i tržišnog nadzora, otklanjanje nedoumica iz dosadašnje prakse i povećanje nivoa bezbjednosti u cjelokupnom lancu proizvodnje, prometa i upotrebe eksploziva i pirotehničkih sredstava

4. Analiza uticaja

- **Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne?**
- **Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima?**
- **Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti?**
- **Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija?**
- **Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.**

Predložena rješenja će direktno uticati na privredna društva, druga pravna lica i preduzetnike koji proizvode, stavljaju na tržište, uvoze, distribuiraju, skladište, prevoze i koriste eksplozive i pirotehnička sredstva, kao i na organe državne uprave nadležne za unutrašnje poslove, poslove ekonomije, inspekcijski nadzor i druga povezana upravna postupanja. Posredno će uticati na građane, lokalne zajednice i krajnje korisnike, kroz povećanje nivoa bezbjednosti i smanjenje rizika od povreda, zloupotreba i štetnih posljedica po javni red i životnu sredinu.

Pozitivni direktni uticaji uključuju:

- unaprijeđen tržišni nadzor, kroz uređene postupke ocjenjivanja usaglašenosti, CE označavanja, korektivnih mjera, opoziva i povlačenja proizvoda;

- bolju sljedivost proizvoda i lakše praćenje kretanja eksploziva i pirotehničkih sredstava;

- smanjenje rizika od štetnih posljedica petardi i drugih rizičnih pirotehničkih sredstava, usljed zabrane prodaje i upotrebe F2 sredstava sa efektom pucnja.

Negativni i ograničavajući uticaji mogu se ogledati u povećanju obaveza usaglašavanja za privredne subjekte. To uključuje troškove pribavljanja dozvola, ispunjavanja tehničkih i

organizacionih uslova, sprovođenja procedura ocjenjivanja usaglašenosti, vođenja evidencija, obezbjeđenja identifikacije i sljedivosti, obuke kadra i usklađivanja poslovanja sa novim zahtjevima. Za određene subjekte, naročito male i srednje preduzetnike, ova obaveza može predstavljati dodatno administrativno i finansijsko opterećenje .

Troškovi za građane nijesu dominantni, jer se propis najvećim dijelom odnosi na privredne subjekte i pravni režim proizvoda. Međutim, građani koji koriste pojedina pirotehnička sredstva biće pogođeni zabranom prodaje i upotrebe petardi, kao i restriktivnijim režimom za određene kategorije proizvoda, ali se takvo ograničenje smatra opravdanim sa aspekta javne bezbjednosti i zaštite zdravlja .

Pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove njegove primjene. Predloženi zakon uvodi viši nivo zaštite života i zdravlja ljudi, jača javnu bezbjednost, unapređuje usklađenost sa pravom EU i obezbjeđuje pouzdaniji tržišni i inspekcijski nadzor, što predstavlja javni interes većeg značaja od troškova usaglašavanja koje snose obveznici primjene .

Propis podržava stvaranje uređenijeg i predvidivijeg tržišnog okruženja, što dugoročno može podstaći ravnopravniju tržišnu konkurenciju, posebno između subjekata koji posluju u skladu sa pravilima i onih koji bi bez strožeg režima mogli ostvarivati prednost kroz neusklađeno poslovanje. Istovremeno, viši tehnički i bezbjednosni standardi mogu predstavljati ulaznu barijeru za određene nove subjekte, ali je riječ o opravdanoj barijeri koja proizlazi iz prirode proizvoda visokog rizika .

Administrativna opterećenja i biznis barijere proizlaze prvenstveno iz obaveza pribavljanja dozvola, vođenja evidencija, čuvanja tehničke dokumentacije, obezbjeđenja sljedivosti, prijavljivanja i postupanja po zahtjevima nadležnih organa. Međutim, s obzirom na karakter materije i potrebu zaštite javne bezbjednosti, ta opterećenja su nužna, proporcionalna i usmjerena na upravljanje visokorizičnom djelatnošću.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- **Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?**
- **Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.**
- **Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.**
- **Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?**
- **Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?**
- **Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?**

- **Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- **Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.**
- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?**
- **Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.**

Iz dostavljenog teksta Predloga zakona ne proizlazi precizno kvantifikovan fiskalni efekat po Budžet Crne Gore, niti je u samom tekstu sadržan obračun budžetskih rashoda ili prihoda. Predlog zakona dominantno uređuje normativni, tehnički i upravno nadzorni okvir, pa se može zaključiti da se njegova implementacija u najvećem dijelu oslanja na postojeće institucionalne kapacitete Ministarstva unutrašnjih poslova, policije, inspekcijskih organa i drugih nadležnih institucija.

Moguće je da će za sprovođenje pojedinih rješenja biti potrebna određena sredstva za podzakonsko normiranje, jačanje administrativnih kapaciteta, tehničko unapređenje sistema evidencija, razmjene podataka i tržišnog nadzora, ali iz dostavljenog materijala nije moguće precizno utvrditi njihov iznos. Zbog toga je u fiskalnom dijelu opravdano navesti da eventualne finansijske implikacije treba sagledati kroz redovne budžetske projekcije nadležnih organa i po potrebi ih planirati u okviru tekućih i narednih fiskalnih godina.

Implementacijom propisa ne proizlaze neposredne međunarodne finansijske obaveze u smislu uplata ili posebnih izdataka po osnovu međunarodnih sporazuma, već prije svega obaveze normativnog i institucionalnog usklađivanja sa pravnom tekovinom Evropske unije. Takođe, iz teksta proizlazi mogućnost nastanka određenih budžetskih prihoda po osnovu upravnih postupaka i dozvola, ali bez preciznih podataka nije moguće kvantifikovati taj efekat .

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti**

U izradi Predloga zakona o eksplozivima za civilnu upotrebu korišćena je eksterna ekspertiza. Naime, u radnoj grupi je učestvovao konsultant angažovan preko Njemačke organizacije za međunarodnu saradnju (GIZ – Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit). Konsultant je ostvario intenzivnu komunikaciju sa članovima radne grupe, naročito u vezi sa komentarima Evropske komisije na tekst zakona i pripadajuće tabele usklađenosti.

U okviru RIA procesa sprovedene su javne konsultacije, odnosno organizovana je javna rasprava. Međutim, zainteresovana javnost nije iskazala značajnije interesovanje, te nijesu dostavljeni konkretni predlozi ili sugestije koje bi uticale na izmjene teksta Predloga zakona.

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Potencijalne prepreke za implementaciju propisa mogu se odnositi na potrebu pravovremenog donošenja podzakonskih akata, usklađivanje poslovanja privrednih subjekata sa novim tehničkim i organizacionim zahtjevima, jačanje kapaciteta nadležnih organa za tržišni nadzor i inspekcijsku kontrolu, kao i na potrebu uspostavljanja ili unapređenja sistema evidencija, identifikacije i sljedivosti proizvoda. Određeni izazovi mogu nastati i u prelaznom periodu prilagođavanja subjekata novom režimu.
Tokom primjene propisa biće potrebno preduzeti sljedeće mjere blagovremeno donošenje podzakonskih akata predviđenih zakonom, koordinacija između Ministarstva unutrašnjih poslova, policije, inspekcijskih organa, organa nadležnog za poslove ekonomije i drugih relevantnih institucija I pojačan nadzor nad primjenom odredbi o usaglašenosti proizvoda, dozvolama, prevozu, skladištenju, evidencijama i zabrani nedozvoljenih pirotehničkih sredstava.

Glavni indikatori za mjerenje ispunjenosti ciljeva mogu biti: broj izdatih dozvola i riješenih upravnih predmeta u skladu sa novim zakonom, broj izvršenih inspekcijskih nadzora i utvrđenih nepravilnosti, broj evidentiranih incidenata, povreda ili zloupotreba u vezi sa eksplozivima i pirotehničkim sredstvima i efekti zabrane petardi na smanjenje bezbjednosnih događaja i narušavanja javnog reda.

Za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa biće zaduženi Ministarstvo unutrašnjih poslova, organizacione jedinice nadležne za upravne poslove i nadzor, policija, nadležna inspekcija za eksplozive i pirotehnička sredstva, kao i drugi organi u okviru svojih zakonskih nadležnosti. Evaluacija će se vršiti kroz praćenje primjene zakona u upravnoj i inspekcijskoj praksi, analizu evidentiranih incidenata i procjenu stepena usklađenosti sa ciljevima bezbjednosti i harmonizacije sa pravnom tekovinom Evropske unije.

Datum i mjesto

Podgorica, 13.02 .2026. god.

Starješina

Crna Gora
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
PODGORICA